

114

Oktober 2016

DISKULOGEN

Släktforskardagarna • Skapa en egen släktbok •
Riksstämman • Skapa korrekta källhänvisningar
i Disgen 2016 • Dis monter • Redaktörmötet •
Nyheter i uppdatering 3 • Släktforskardagarnas
historia

Innehåll

Ledaren	3
Kort & Gott	4
Umeå 2016	5
Redaktörmötet	6
Riksstämman	7
Invigningen	8
Dis monter	9
Släktforskardagarna	10
Släktforskardagar – då & nu	12
Macspalten	17
Disgen 2016 – uppdatering 3	18
Min släktbok	19
Källhänvisningar i Disgen	23
Relationshistoria	30
DNA-krönika	32
Digitaliserat material	33
Avlidna medlemmar	38
Insändare	38
Medlemsbutiken	39
Funktionärer	40
Regionföreningarna	42

Läs om vad som hände under Släktforskardagarna i Umeå.

Johnny Andersson beskriver varför och hur han skapade sin egen tryckta släktbok.

Michael Lundholm ger en genomgång av hur man bäst gör källhänvisningar i Disgen 2016.

DAGS IGEN för en ledare – normalt går det ju ett par månader mellan varje Diskulogen, men som du, bästa läsare, nog har sett gjorde vi nyss ett extra temanummer om nya Disgen och lade upp på webben i början av september. Detta temanummer finns alltså enbart på webben, men vanliga Diskulogen kommer givetvis som tidigare i pappersformat i din brevlåda även i fortsättningen. Beviset för detta håller du i din hand.

Den här sortens extra temanummer har vi inte kommit ut med tidigare (såvitt jag vet) men det är inte omöjligt att det kommer fler i framtiden, och då förmodligen med andra teman än just Disgen. Även då blir det enbart på webben. Ett nummer av Diskulogen kostar totalt cirka 250 000 kronor att producera, trycka och skicka ut, så alla former av extranummer får lov att gå via webben.

Om du skulle ha missat temanumret så finns det på hemsidan tillsammans med alla äldre nummer av Diskulogen och Släkt-Forskar-Nytt. När du ändå är där, så ta en titt i jubileumsskriften som beskriver Dis första 30 år (finns under Föreningen > Dis historia).

Diskulogen är en uppskattad tidning och mycket väsentlig för föreningen. Vad händer med den i framtiden? Under överskådlig tid framåt kommer vi att trycka den på papper, men det är överraskande många medlemmar som kan tänka sig att enbart läsa den via webben/på surfplatta eller liknande, enligt den medlemsenkät vi gjorde i våras. Därför kommer vi sannolikt att erbjuda en möjlighet att enbart få tidningen via webben – frivilligt, för dem som inte vill ha tidningshögar lite här och där. En annan sak som vi vill arbeta för är att låta artiklar i tidningen "fortsätta" på webben, alltså att kompletterande material eller saker som inte får plats i den tryckta tidningen finns på webben, som en slags fortsättning till artikeln i den tryckta tidningen. Formerna för detta har vi inte hittat än.

I övrigt kan rapporteras att det kommer en 3:e uppdatering till Disgen 2016 under oktober, och att nya Disbyt börjar närma sig ett färdigställande, men det får jag förhoppningsvis anledning att återkomma till i julnumret.

Daniel Berglund
Ordförande

Diskulogen med Släktforskarnytt är medlemstidningen för Föreningen Dis: Föreningen för datorhjälp i släktforskningen.

KONTAKT & AVGIFT

Föreningen Dis
Gamla Linköping
582 46 Linköping
Telefon: 013-149 043
dis@dis.se, www.dis.se
Medlemsavgift: 180 kr per år.
Famijemedlem: 90 kr per år.

KANSLI & FORSKARSTUGA
Hovslagaregatan 3
Gamla Linköping
Öppet måndag-fredag kl 9-16.
Kansliet har lunchstängt kl 12-13.
Telefontid:
Måndag-torsdag kl 9-15.
Fredag kl 9-12.
Ring gärna innan besök!

KANSLISTER
Marie Andersson
Helena Carlsson

REDAKTÖR
Anna Linder,
diskulogen@dis.se
Burliden 7, 937 92 Burträsk
070-2294804

ANNONSERING
Kontakta redaktör
Anna Linder

ANSVARIG UTGIVARE
Daniel Berglund

LÖSNUMMERPRIS: 30 kr

UPPLAGA: 24 400 exemplar

ISSN: 1101-3826

UTGIVNING: 4 gånger per år

TRYCK: Sandvikens Tryckeri

Adressändring anmäls på webben eller till Dis kansli.
Bli medlem via Dis webbshop, shop.dis.se, eller kontakta Dis kansli.

Kort & Gott

Oäkta barn i Skåne

Landsarkivet i Lund och Skånes Släktforskarförbund skapar en sökbar databas där föräldrar kopplas till barn födda utom äktenskapet. Hittills har cirka 60 000 oäkta barn registrerats.

Information från kyrkoböcker, som födelse- eller dopböcker, matchas mot information i häradsrätternas handlingar, barnmorskejournaler, handlingar i domkapitlet med mera.

www.genealogi.se

www.sgfm.se

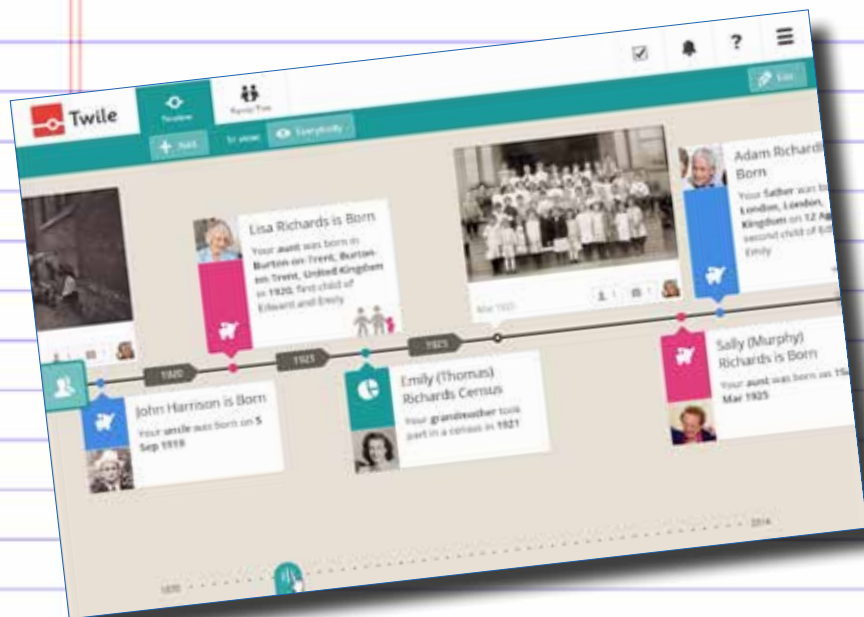

En mus till allt

Med ett klick växlar musen Logitech M720 Triathlon blixtnabbt mellan användning av datorn, telefonen och surfplattan. M720 Triathlon är en välbyggd mus med åtta funktionsknappar. Den följer standardprotokoll för musstyrning och kan därför användas på både pc och Mac, med Linux och telefoner och surfplattor med Android eller Windows Phone.

Musen har en extra knapp som kan växla mellan upp till tre olika parkopplade enheter. Det går att parkoppla enbart med bluetooth, och även med medföljande usb-adapter.

<http://m3.idg.se>

TWILE

Twile är en webbplats där man kan dela sin släkthistoria med inbjudna släktingar. Man samarbetar och bygger upp en interaktiv tidslinje över familjen, förr och nu. Tidslinjen byggs upp av olika livshändelser och foton.

Nu kan flera personer ladda upp olika Gedcom-filer till Twile som sammanfogar dem till en gemensam fil. Det underlättar samarbetet mellan olika familjemedlemmar och håller trädet och tidslinjen uppdaterad med ny information. Twile sammanfogar automatiskt personer med samma namn, datum och släktskap, men ber användaren bestämma över oklara matchningar.

Twile lägger automatiskt till händelser från Gedcom-filerna till tidslinjen. Alla släktforskare och släktingar kan samarbeta och dela med sig av sina fynd och historier.

Man kan välja att få historiska uppfinningar inlagda i familjens tidslinje och även att få några frågor varje vecka som hjälper en att fylla i mer information i tidslinjen.

Twile vann två innovationspriser under RootsTech 2016.

blog.eogn.com

<https://twile.com>

Http är osäkert

Från och med januari 2017 kommer webbplatser som innehåller lösenord- eller kreditkortsformulär, men som saknar kryptering, att klassas som osäkra av webbläsaren Google Chrome.

Enligt Google är hälften av alla webbsidor krypterade med https.

<http://m3.idg.se>

Släktforskardagarna

Umeå 2016

Årets Släktforskardagar (SFD) hölls i Umeå. På följande sidor finns sammanfattningar av en del av allt som hände under denna augustihelg i Västerbotten.

SFD 2016

Redaktörsmötet

ETT FYRTIOTAL redaktörer för medlemsblad i föreningar anslutna till Sveriges släktforskarförbund deltog i den konferens som förbundet arrangerade den 19 augusti före förbundets riksstämma. Samordnare var Eva Johansson. Eva är för närvarande redaktör för Släktforskarnas årsbok och efterträds på den posten av Ted Rosvall, mångårig ordförande i förbundet och medverkande i TV-programmet Vem tror du att du är?

Eva inledde med att informera om Mina sidor på Rötter (www.genealogi.se). Där finns en inloggning för alla medlemsföreningar, vilket många av oss redaktörer inte kände till. Där finns diverse föreningsmaterial men också redaktionellt material som medlemsbladen kan använda. Andra exempel på användbart material är information om personuppgiftslagen (PUL) och redaktionellt material såsom logotyper, flygblad, annonser och bokbilder. Där finns också information om Techsoup som förmedlar datorprogram till ideella föreningar, med rabatter vid inköp.

Hon fortsatte med att berätta om olika bildarkiv på nätet. Det är viktigt

att kontrollera att en bild som finns på nätet är fri att publicera. Bilder med så kallad CC-licens är fria att använda.

Vi fick några korta tips om bildhantering av Olle Söderström, som är redaktör för Släkthistoriskt Forum, och från Viola Ek, redaktör för KGF-nytt, som berättade om hur hon arbetar med sitt medlemsblad och om käpphästen att inte glömma korrekturläsningen!

Avslutningsvis diskuterades deltagarnas intresse för en artikelbank och det var stort. Eva har redan informerat deltagarna på konferensen om att förbundets webbutvecklare kommer att ordna med de praktiska frågorna för att åstadkomma en artikelbank inom kort. Artikelbanken kommer att ligga under Redaktionellt material på Mina Sidor i Rötter. På sidan kommer det också att stå vilka villkor som gäller för användning av materialet.

Redaktörerna var väldigt intresserade av att liknande träffar anordnas i framtiden och idéer framkom som att ordna kurser i Photoshop och Indesign. Eva utlovade på stående fot att verka för ett nytt redaktörsmöte vid nästa års släktforskardagar i Halmstad. ▣

Anna-Lena Hultman mottar Victor Örnbergs hederspris.

Donald Freij mottar Genealogisk Ungdoms stipendium.

SFD 2016

Riksstämman

LIKSOM DE senaste åren avhölls Släktforskarförbundets riksstämma kvällen före Släktforskar dagarna. I god tid bänkade sig de 125 ombuden i salen Zonen. Riksstämman öppnades av förbundets ordförande Erland Ringborg som hälsade oss alla välkomna. I år ropades inte stämmodeltagarna upp i början av stämman, utan det hade klarats av i förväg genom registrering av ombuden. Detta förfarande visade sig korta ned mötet.

Erland Ringborg meddelade att förbundet nu består av 169 medlemsföreningar. Sedan förra året har tre föreningar utträtt eftersom de upplösts. Ny medlem i förbundet är Emigrantinstitutets vänner i Växjö.

Till stämmoderförande valdes Lennart Holmlund, tidigare kommunalråd i Umeå, som hälsade oss välkomna till Umeå och hoppades att vårt besök skulle bli angenämt.

Förbundsstyrelsens verksamhetsberättelse och förvaltningsberättelse

för verksamhetsåret 2015 och revisorernas berättelse föranledde ingen diskussion. Stämman beslöt att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för 2015 och att årets resultat, 812 494 kr, skulle disponeras enligt styrelsens förslag.

Därpå hade stämman att ta ställning till tre förslag om ändringar av förbundets stadgar. Det handlade bland annat om att ändra så att ordinarie stämman ska hållas senast den 15 september, att man kan utse till ordförande för stämman en person som inte är ombud och att en vice ordförande alltid ska utses bland ombuden. Stämman fastställde dessa stadgeändringar som träder i kraft den 1 januari 2017.

Så hade stämman att behandla två motioner, en om tillsättandet av en kommitté för att undersöka frågan om en databas över Sveriges befolkning 2000 och en om återstart av projektet *Släktforskning för invandrare* med prioritering av dokumentation av äldre generationer invandrares släktkunskaper.

Förbundsstyrelsen ansåg det angeläget att en databas kommer till stånd, men då diskussioner redan pågår mellan Riksarkivet och Försäkringskassan behövs ingen kommitté. Motionen avslogs. Förbundsstyrelsen förklarade sig beredd att återstarta projektet *Släktforskning för invandrare* och att i första hand ta fram handböcker för släktforskning i olika länder. Motionen bifölls.

Erland Ringborg berättade att det finns en klar opinion bland medlemsföreningarna om en samrådskonferens nästa år. Med hänsyn till förbundets tillfredsställande ekonomi föreslogs ingen avgiftshöjning.

Så vidtog valen. Erland Ringborg valdes om som förbundets ordförande på två år. Ny i förbundsstyrelsen är Peter Niwong, Borlänge, som ersätter avgående Susanne Gustavsson Sambia, Mellerud. Därefter avtackades mötesordföranden Lennart Holmlund och han avslutade riksstämman, som gått på rekordtiden 43 minuter. ▣

Mats J Larsson
mats@dis-syd.se

SFD 2016

Invigningen

INVIGNINGEN AV Släktforskarlagarna ägde rum lördagen den 20 augusti klockan 10 i en lokal vid namn Zonen. Ordföranden i arrangörsföreningen Södra Västerbottens Släktforskarlag, Anna Nyberg, hälsade de närvarande välkomna. Hon uppmanade publiken att vara nyfikna och citerade Vilhelm Moberg när hon uttryckte att vi skulle ta vara på "vår stund på jorden". Nedanför podiet paraderade två soldater från Norrlands Dragoner i uniformer av modell äldre eller ännu äldre, med passande muskedunder.

Anna avlöstes av konferencieren Greger Ottosson, som presenterade sig som före detta militär, musiker och skådespelare. Han introducerade kommunalrådet i Umeå, Margareta Rönngren, som inledde med att beröra dagarnas tema "Fjällen, skogarna, älvarna och människorna". Staden Umeå, som grundades av Gustav II Adolf 1622, brann ned midsommaren 1888. 75 % av staden gick upp i rök. Efter branden planterades 3 000 björkar som blivit stadens signum. Margareta kunde stolt berätta att Umeå var Europas kulturhuvudstad 2014. Nu har staden 121 000 invånare och medelåldern är 38 år.

Margareta efterträddes av Släktforskarförbundets ordförande Erland Ringborg som inledde med att berätta att förbundet i år fyller 30 år och att Släktforskarlagarna har funnits lika länge. Ordet släktforskarlag myntades redan 1887 av Victor Örnberg, som även fått ge namn åt förbundets finaste utmärkelse Victor Örnberg-priset. Släktforskningen berikar vår bild av historien, den stimulerar intellektet, menade Erland och det är en konkurrensfördel i jämförelse med till exempel Sudoku.

Därefter följde Pia Johansson, skådespelare född i Umeå och för släktforskarlag välkänd för sin medverkan i TV-programmet "Vem tror du att du är?" 2011. Pia berättade att det inför programmet var två frågor som hon önskade svar på: Hon ville veta mer om sin pappas skrå, han var tungdykare. Och så ville hon veta om hon hade samiska rötter, eftersom hon hade en släkting på sin mammas sida, som troligen var nomad, med tanke på att hon flyttat trettio gånger enbart i Åsele! Jo, det fanns sameblod i släkten och Pia är dessutom ättling till Finn Pål. Pia skapade intresse för sin föreläsning senare på lördagen genom att

berätta att hon var släkt med en mördare, den siste som avrättats i Åsele.

Så trakterade Greger Ottosson sitt munspel och underhöll med just Finn Pål's polska. Han avlöstes av landshövdingen Magdalena Andersson som påstod att hon räknade sina anor från Harald Hårfager och att det i hennes släkt finns både samiska och finska invandrare som kommit över Kvarken. Hon fortsatte med att Västerbotten är ett berättarlän med namn som Sara Lidman, Torgny Lindgren och P.O. Enquist, men också ett idrottarnas och matens län. Hon hade fått lära sig att det minsann heter "Västerbottensost". Uttalar man osten utan genitiv-s:et kan man hälsa hem. Hon önskade Södra Västerbottens Släktforskarlag lycka till med arrangemanget och förklarade därpå Släktforskarlagarna 2016 för invigda.

Björn Thunberg från Härnösand hoppade plötsligt upp på scenen, utan att Norrlands dragoner reagerade eller agerade. Björn uppvaktade landshövdingen med en släktutredning. ▣

Mats J Larsson
mats@dis-syd.se

SFD 2016 Dis monter

UNDER SLÄKTFORSKARGÄRNA visade föreningen Dis som vanligt upp sig. I år låg vår monter längst in i mässhallen i Nolia, men strategiskt placerad intill ett kafé. Till skillnad från i fjol kunde vi år visa och berätta om vårt nya program, Disgen 2016, som lanserades i våras. Funktionärer bemannade sju stationer i vår monter. Vid tre stationer presenterades Disgen 2016, vid två det nya Disbyt, som ännu är under utveckling, vid en station visades våra kartor och slutligen fanns en station med allmän information om föreningen Dis och våra produkter.

Stationerna bemannades av ca 25 Dis-funktionärer. Dessutom fanns det ett dussin funktionärer som fungerade som inkastare, det vill säga med uppgift att fånga upp besökare som rörde sig utanför montern och dela ut informationsmaterial om föreningen och Disgen 2016. Funktionärerna kom i huvudsak från regionföreningarna.

Dis kansli fanns på plats och sålde medlemskap, Disgen, kartor med mera. Liksom under senare år fanns

i anslutning till frågestationerna en liten lokal där Dis höll föreläsningar om fotografi i släktforskningen med Hans Bjernevik, släktbok med hjälp av Disgen 2016 med Brage Lundström, Disgen 2016 med Patrik Hansson, kartfunktionen i Disgen 2016 med Björn Johansson samt historiska kartor med Karl-Ingvar Ångström eller Tor-Leif Björklund. Dis föreläsningar hölls vid sju tillfällen på lördagen och sex på söndagen.

Det kom en strid ström av besökare till Dis monter, främst under lördagen då det oftast var fullt vid alla stationer och även i föreläsningslokalen, men även under söndagen. En eloge till Dis, i synnerhet till Elisabeth Leek, vår egen trollmor, för finna arrangemang på mässan, med inkvartering med mera. Utöver Dis gemensamma monter hade Dis-Öst, Dis-Mitt och Dis-Nord egna montrar på mässan. ▣

SFD 2016

Sammanfattning och bankett

ARETS SLÄKTFORSKARDAGAR, de trettionde i ordningen, hölls i Umeå den 20 och 21 augusti. Dagen innan bjöd som vanligt Sveriges Släktforskarförbund in till konferenser och årsstämma. På väg in till Nolias mässområde saknades en tydlig skyltning in till Släktforskdagarna, vid vägen fanns det bara en skylt in till en vapenmessa i en grannbyggnad. Det fanns två vepor utanför ingången till Släktforskdagarna men de syntes inte så bra, så ingången kändes ganska anonym. Även i foajé och korridor in till torghandeln och efterföljande mässhall saknades skyltar eller banderoller som välkomnade till Släktforskdagarna. Avsaknaden av information i kombination med den lite snirkliga vägen in till torghandel och mässhall gjorde att det nästan kändes som att man stod i kö in till toaletterna. De var tydligt utmärkta.

Ett mysigt inslag en bit in från ingången var två musiker som underhöll med folkmusik under de första timmarna på lördagen. Den lilla torghandeln innan mässhallen var också ett trevligt och annorlunda inslag.

Mässhallen var öppen och luftig och kändes aldrig trång eller instängd. Kanske beroende på att det var färre besökare än tidigare år. Föredragen verkar ha dragit mycket folk i alla fall. Till de populäraste föredragen, med till exempel Pia Johansson och Peter Sjölund, var köerna väldigt långa och sträckte sig förbi toaletterna, vilket

gjorde det mycket svårt för andra besökare att ta sig in till mässan just då.

Södra Västerbottens Släktforskare, som såg till att allt fungerade under föreläsningarna, reserverade på ett föredömligt sätt de främre raderna för de som förhandsbokat föredrag, genom att lägga ut lappar på stolarna inför varje föredrag.

På det stora hela var Släktforskdagarna som vanligt ett trevligt arrangemang som bjöd på många intressanta föreläsningar och möten med likasinnade.

Sveriges Släktforskarförbund gjorde ett stort misstag då de bokade en så liten sal för lördagens bankett. Lösningen blev att ett gäng satt i huvudsalen, ett utanför med storbildsskärm som visade scenen i huvudsalen och ett gäng satt en våning ner, utan kontakt med de andra. En del kände sig avhysta då de inte fick sitta i huvudsalen.

Skådespelaren och berättaren Greger Ottosson underhöll under kvällen med både prat, sång och munspel. Han gjorde några kortare inlägg, sjöng Lysolens lov och berättade sedan länge, lite väl länge då det var i slutet av kvällen, om nybyggaren Finn Pål som startade nybyggen åt alla sina sex barn.

Victor Örnbergs hederspris tilldelades Anna-Lena Hultman. Hon har under många år spridit kunskap om släktforskning. Anna-Lena har bland annat varit projektledare för Sveriges dödbok och Namn åt de döda och ar-

betat med Gravstensinventeringen. Hon är medförfattare till förbundets handbok i emigrantforskning och har hjälpt till att utveckla förbundets kurser för kursledare.

Dis egen kartexpert, Björn Johansson, fick utmärkelsen Årets eldsjäl. Björn har varit mycket aktiv i föreningen Dis verksamhet ända sedan starten 1980. Björn har utvecklat den avancerade kartfunktionen i Disgen och lett arbetet med att utveckla och anpassa historiska kartor för användning i Disgen. Han har dessutom hållit många kurser i karthantering samt medförfattat handboken Släktforska med kartor.

– Jag är gärna en brinnande eldsjäl så länge jag har sådana härliga medhjälpare som Karl-Ingvar Ångström och Tor-Leif Björklund med uppbackning från Dis, sa en glad Björn då han mottog priset.

Genealogisk Ungdoms stipendium, som inte delats ut på flera år, tilldelades Dis-medlemmen Donald Freij. Donald brinner för att intressera andra för släktforskning och har sedan många år ett samarbete med skolorna i Värnamo. Han har genom sina besök väckt intresset för släktforskning hos många skolungdomar.

– Det var först lite skrämmande att undervisa gymnasieelever i släktforskning när man själv bara har gått sjuårig folkskola. Men det har gått bra och läraren i den första klassen blev genast fast i släktforskningen efter en privat introduktion, berättade Donald.

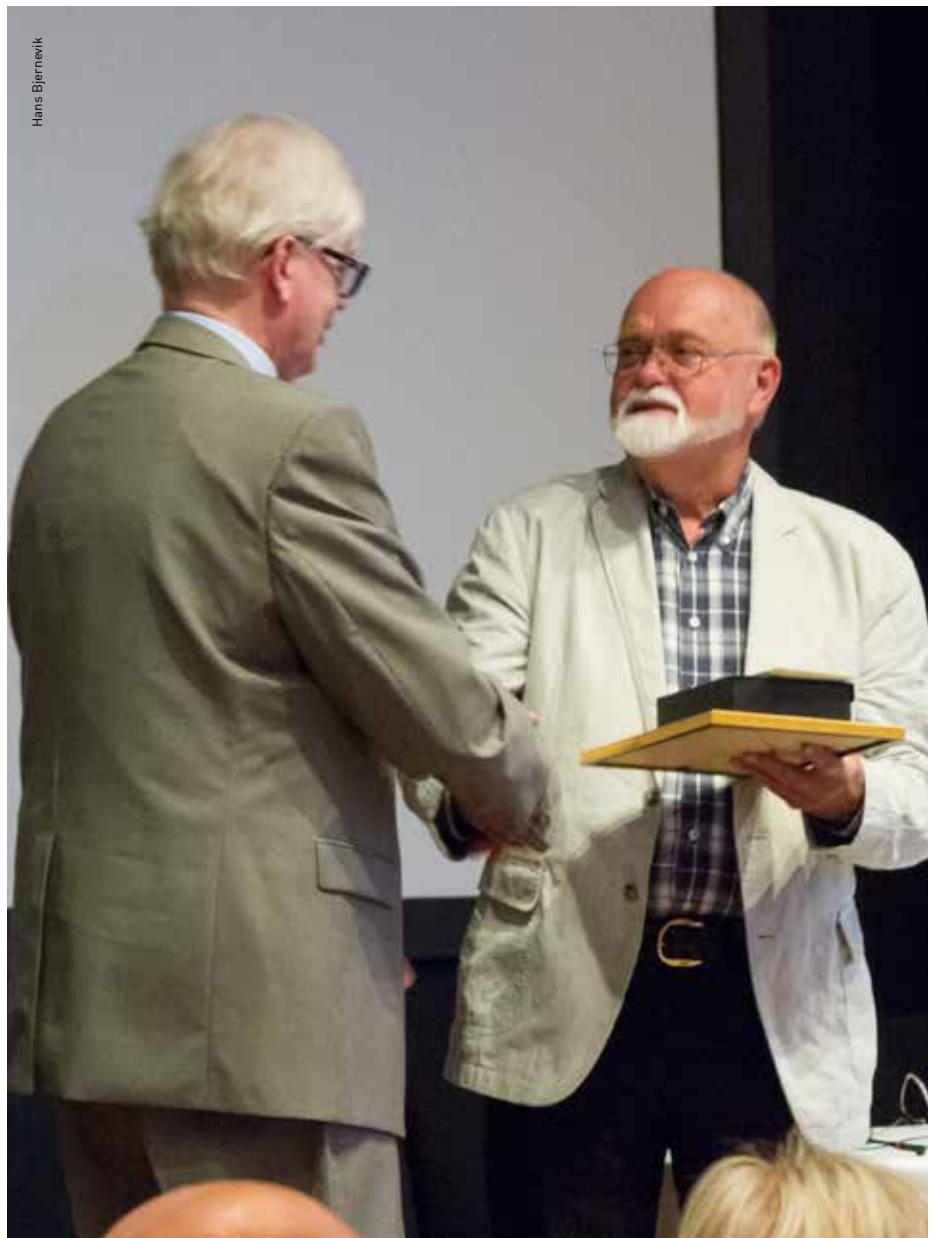
Dis glada kartgäng, Tor-Leif Björklund, Karl-Ingvar Ångström, Björn Johansson och Hans Bjernevik, poserar i nytryckta t-shirts.

Hedersdiplom tilldelades Robert Hammarstedt, Dis-Mitt, Ingalena Marthin, Lappmarkens Släkt- och bygdeforskare, Lars-Olof Nordesjö, Gagnefs Släktforskarförening, samt Guy Persson, Blekinge släktforskarförening.

Priset för Årets släktbok delades mellan *Doroteaborna – 1935* och *Sanning, skröna och muntlig tradition*. *Doroteaborna – 1935* är ett registerverk över alla släkter och familjer i Dorotea, sammanställt av Lappmarkens Släkt- och bygdeforskare. *Sanning, skröna och muntlig tradition* är en släktbok där myter, fakta och historia vävs samman av författaren Gunnar Dahl.

Gunnar Dahls tack upplästes på banketten: "Det är extra roligt att muntliga historier uppmärksammas av Släktforskarförbundet. Det är så viktigt att föra vidare även muntliga traditioner till kommande generationer. Om släktforskare inte också för vidare familjehistorierna – vem ska då göra det?"

Avslutningsvis räckte Södra Västerbottens Släktforskare över budkaveln till Hallands Släktforskarförening. Nästa års Släktforskar dagar kommer att hållas i Halmstad den 26–27 augusti. ▣

Björn Johansson mottar utmärkelsen Årets eldsjäl.

Elisabeth Leek

Släktforskardagar – då och nu

Elisabeth Leek, mer känd som Trollet, är sekreterare i Dis styrelse. Hon har även varit ansvarig för Dis monter under de senaste årens Släktforskardagar. Elisabeth har besökt tjugo släktforskardagar som har lämnat mer eller mindre bestående minnen.

PLANERINGEN AV Dis medverkan på Släktforskardagarna börjar direkt när informationen om arrangörsstad släpps. Då ringar Dis genast och bokar hotellrum. Hotellet till nästa års Släktforskardagar är redan bokat sedan 8 månader, över ett år i förväg. Detta är en mycket viktig rutin för att hålla kostnaderna nere. Efter att Släktforskarförbundet släppt information och eventuella rabattkoder har hotellen ofta höjt priserna. Det lönar sig verkligen att vara ute i mycket god tid.

I början av året börjar Elisabeth titta på vilka stämmoombud som regionföreningarna kommer att skicka och som även kan bemanna Dis monter. Hon påbörjar arbetet med att lägga ett schema över bemanningen av montern. Ett schema som kommer att behöva revideras flera gånger.

– Jag är nog med att planera in tid så att alla hinner ta ordentliga matpauser. När det sedan börjar närma sig Släktforskardagarna kontrollerar jag telefonnumren till alla som jobbar åt Dis under Släktforskardagarna samt skickar ut det slutgiltiga schemat tillsammans med vägbeskrivning, information om hotell och vad Dis förväntar sig av sina monterarbetare, med mera.

Elisabeth lägger ner många timmars arbete på planeringen av Släktforskardagarna, totalt är det säkert flera veckors arbete. En stor del av förberedelserna gäller monterplaneringen. Dis styrelse är med och bestämmer, framförallt tema och vad som ska visas i montern. Men det är Elisabeth som är ansvarig för att arbeta fram ett förslag på hur Dis monter ska se ut. Rolf Lusth och Elisabeth bollar många idéer mellan varandra under arbetets gång.

Dis egen monter har växt med åren och innehåller numera även en mindre föreläsningssal. Elisabeth fixar inkastare och bemanning till montern själv, men får en del hjälp med uträkningar och planritning. Hon ordnar även föreläsare till Dis föreläsningssal. Det finns vissa nyheter som styrelsen bestämt ska exponeras, men resten av tiden måste Elisabeth se till att fylla med andra intressanta föreläsningar. Hon måste även se till så att Marknadsgruppen ordnar affischer och annat föreningsmaterial som ska visas i montern.

– Det är trevligt att vara ansvarig för Dis monter när man får personlig kontakt med många man bara haft kontakt med via mejl och telefon. Det brukar aldrig vara några problem för

arrangörerna att fixa eventuella problem som uppkommit under Släktforskardagarna.

Elisabeth hinner springa runt och titta på mässutbudet, men håller sig oftast ganska nära Dis monter. Som ansvarig för montern måste hon alltid vara tillgänglig, därför går hon till exempel aldrig på några föredrag.

Tidigare Släktforskardagar

Elisabeth är även ordförande i Eksjöbygdens Släktforskarförening och har besökt många Släktforskardagar i egenskap av ordförande, första gången redan 1995. Sedan 2007 har hon varit med endast för Dis räkning. År 2013 var Elisabeth ansvarig för Dis monter med hjälp av Björn Johansson, 2014 med Björn och Rolf Lusth och sedan dess enbart med assistans av Rolf Lusth.

År 1995 hölls Släktforskardagarna i Stockholm. Elisabeth minns att det var mycket varmt, ca 30 °C utomhus och tidvis över 40 °C i mässhallen. Två personer svimmade av värmeslag under stämman. De första Släktforskar dagarna lämnade kanske ett lite dåligt intryck. Men banketten var mycket minnesvärd då middagsgästerna satt där dansen under Nobelfestligheterna brukar hållas. Elisabeth berättar

tar att trappan var otäck med lutande trappsteg och att salen där nere såg mindre ut än vad den ser ut på tv. Det var en jättehärlig bankett med många snabba kypare som även serverat under Nobelmiddagen. Det var bra mat och en fin och trevlig lokal.

År 1998 hölls Släktforscardagarna i Jönköping. Sju släktforskarföreningar i Jönköpings län var arrangörer, däribland Eksjöbygdens Släktforskarförening. I egenskap av ordförande var Elisabeth en av sju ansvariga för hela Släktforscardagarna. Mässa och aktiviteter var då uppdelade på fyra olika ställen, med Dis representerat på alla fyra. Det var lite jobbigt att vara ansvarig, särskilt då till exempel sjukdomstillbud på mässområdet krävde tillkallande av ambulans.

Släktforscardagarna i Linköping år 2000 var mycket bra. Dis och Östgöta Genealogiska Förening var arrangörer. Där fick Elisabeth sin första närkontakt med Dis då hon, som en bland flera särskilt inbjudna, fick följa med när Sture Bjelkåker stolt förevisade föreningslokalerna i Gamla Linköping.

Vad kan bli bättre?

När Elisabeth tänker på tidigare Släktforscardagar kommer hon fram till att hon verkligen saknar de små utställarna. Släktforscardagarna har vuxit och huserar nu i stora mässhallar med en prisbild som många små föreningar inte har ekonomi för. Det är helt andra aktörer nu med till ex-

empel Ancestry, ArkivDigital och FamilySearch som återkommande utställare med stora montrar.

När Elisabeth var med som ansvarig för Släktforscardagarna 1998 hade de väldigt många utställare. I Borås, 2001, minns hon särskilt att det fanns ett stort utbud av billiga böcker, främst intressanta hembygdsböcker.

– Jag tycker att arrangörerna inför Släktforscardagarna bör kontakta de små föreningarna, även hembygdsföreningar, och möjliggöra att två eller flera föreningar kan boka en monter ihop och få delad faktura. Man bör se till att inte bara erbjuda stora bord utan även små, säger Elisabeth. Hon tror då att de mindre aktörerna kan lockas tillbaka, vilket skulle innebära ett större och mer varierat utbud för mässbesökarna att ta del av.

En stor fördel med de stora mässhallarna är att de ofta har en egen restaurang. Tidigare, i andra lokaler, fick man som utställare eller besökare ordna mat själv genom att gå till restauranger i närheten. De stora mässhallarna erbjuder bra service och möjlighet för utställare att förhandsbeställa matkuponger.

Nyheter 2016

Årets Släktforscardagar bjöd på några nyheter även för en rutinerad besökare som Elisabeth. Den lilla torghandeln där lokala råvaror såldes, just innan man kom in i mässhallen, är något hon aldrig sett förut. Där fanns till exempel glass med Västerbottensost. Det var ett

kul inslag som gjorde att en del av det unika lokala kunde visas upp.

– Ett annat bra inslag var att det fanns flera möjligheter för utställare att hämta kall mat i direkt anslutning till mässhallen, säger Elisabeth. Det var särskilt bra om man inte hade möjlighet, eller tid, att gå en trappa upp för en varm måltid. Ett mycket bra initiativ.

Årets Släktforscardagar

Det är alltid fullt i Dis monter, så även i år, men det var betydligt färre besökare än tidigare år då det ofta varit kö in i montern. Med färre besökare i montern kunde Dis monterarbetare lägga mer tid på att ta extra bra hand om varje enskild besökare.

Antal nya medlemmar och försäljning av Disgen blev ungefär hälften så stort som tidigare år. Dis hoppas på att nya medlemmar och Disgen-inköp ska komma in nu efteråt via hemsidan. Eftersom Disgen inte längre levereras på skiva tycker många att det är enklare att göra inköpet direkt via sin hemdator. Under Släktforscardagarna i Umeå var det främst kartförsäljningen som gick bra, särskilt de kartor som inte kräver Disgen eller andra program, till exempel Härads-ekonomiska kartan.

Elisabeth sammanfattar det bästa och det sämsta med årets Släktforscardagar.

– Det bästa var Södra Västerbottens Släktforskarförenings suveräna bemötande och personliga hjälp. De

”Jag tycker att arrangörerna inför Släktforskardagarna bör kontakta de små föreningarna, även hembygdsföreningar...”

såg till att allt blev bra till slut, trots att det var så krångligt att göra olika bokningar via internet.

– Det dåliga var att inte alla fick sitta tillsammans under banketten på lördagen samt att det var samma mat under alla tre dagarna på restaurang Kummin i Nolias lokaler.

– Arrangörerna trodde inte på så många besökare och hade bokat alldeles för liten lokal för banketten. Det var fullbokat långt innan sista anmälningdatum. Även på fredagens middag var det strul med matplatser och man uppmanades att äta i skift.

Då intresset var så stort för banketten öppnade man möjligheten att boka plats i restaurangen på bottenplan. Genom lite förhandlingar kunde Elisabeth se till att i alla fall en del av Dis medlemmar garanterades plats på övre plan, där alla festligheter hölls.

Det bästa med SFD

Elisabeth tycker att det bästa med Släktforskardagarna är att gå runt och prata med folk. Särskilt med gamla bekantskaper.

– En del människor har man ju träffat varje år ända sedan 1995!

Tidigare var det dans i samband med banketten. Då stannade folk kvar längre och pratade. I till exempel Jönköping och Borlänge var det dans, mycket underhållning och trevligt mingel. Det är något Elisabeth saknar.

– Alla försvinner så fort från banketten nu. Innan elva har alla gått. Det gör det mycket svårare att lära känna nytt folk.

Det finns vissa människor som gör starkare intryck än andra. Elisabeth berättar att hon fortfarande minns sitt första möte med släktforskaren Nils Marelius. Under Släktforskardagarna i Stockholm var Nils så skeptisk till den moderna maten som serverades, till exempel sushi, att många andra inte vågade börja äta förrän han fått en köttbit och börjat äta. Under många år lämnade han in motioner till årsstämman om olika register, men har nu med ålderns rätt dragit sig tillbaka. Med sin speciella röst är Nils lätt att minnas.

– Det är vissa personer man saknar, som alltid har bidragit till en trivsamt stämning under Släktforskardagarna. Det är varma minnen av speciella människor. ▣

Budkaveln, nu med tre vepor, hängs upp varje år och lämnas sedan över till nästa arrangör av Släktforskardagarna.

Nr.	Årtal	Plats
1	1987	Lund
2	1988	Skara
3	1989	Sundsvall
4	1990	Västerås
5	1991	Oskarshamn
6	1992	Uppsala
7	1993	Luleå
8	1994	Örnsköldsvik
9	1995	Stockholm
10	1996	Växjö
11	1997	Helsingborg
12	1998	Jönköping
13	1999	Karlstad
14	2000	Linköping
15	2001	Borås
16	2002	Borlänge
17	2003	Ronneby
18	2004	Östersund
19	2005	Göteborg
20	2006	Stockholm
21	2007	Halmstad
22	2008	Malmö
23	2009	Falköping
24	2010	Örebro
25	2011	Norrköping
26	2012	Gävle
27	2013	Köping
28	2014	Karlstad
29	2015	Nyköping
30	2016	Umeå
31	2017	Halmstad

Ta hjälp av det största som finns!

Registersök

Registersök 1 Söktips

bede larsson 16830429

Registerkälla

Befolkningen i Sverige 1880-1920

Ungefärlig sökning

Sök

Befolkningen i Sverige 1880-1920

Registret bygger på husförhörlängderna eller församlingsböckerna som de kallas efter 1895. I dessa antecknade prästerna alla personer som bodde i Sverige, församling för församling, god för gård och familj. Registret är en ingång till bilderna där man kan hitta mer information om personerna. [Läs mer...](#)

Registret är skapat i samarbete med MyHeritage.

8 poster matchar din sökning.

Sökresultat

Larsson, Beda Maria - Befolkningen i Sverige 1880-1920
Född 1883-04-29 i G., Finns 1901 - 1905 i Grava, Värmlands län.

Larsson, Beda Maria - Befolkningen i Sverige 1880-1920
Född 1883-04-29 i G., Finns 1908 - 1914 i Forshaga, Värmlands län.

Larsson, Beda Maria - Befolkningen i Sverige 1880-1920
Född 1883-04-29 i Grava Värmlands l., Finns 1901 - 1905 i Överjärna, Stockholms län.

Larsson, Beda Maria - Befolkningen i Sverige 1880-1920
Född 1883-04-29 i G., Finns 1901 - 1905 i Grava, Värmlands län.

Larsson, Beda Maria - Befolkningen i Sverige 1880-1920
Född 1883-04-29 i Grava, Värmlands län.

Larsson, Beda Maria - Befolkningen i Sverige 1880-1920
Född 1883-04-29 i Grava, Värmlands län.

1. Skriv in den du söker

2. Klicka "Sök"

3. Läs i träfflistan

4. Välj önskad träff, klicka på länken som visas och läs direkt i originalkyrkoboken om personen.

Befolkningen i Sverige 1880–1920 innehåller över 46 miljoner poster, vilket gör det till Sveriges i särklass största personregister.

Befolkningen i Sverige 1880–1920

Sveriges största personregister
Finns hos ArkivDigital

Befolkningen i Sverige 1880–1920 är ett personregister till Sveriges samtliga husförhörlängder och församlingsböcker för tiden omkring 1880 till 1920. Ett fantastiskt hjälpmedel för att lösa gåtorna i släktträdet!

Vart tog den försvunne brodern vägen? Han som försvinner i husförhörlängderna på 1860-talet. Säkert flyttade han någonstans.

Befolkningen i Sverige 1880–1920 är det självklara stället att börja söka. Skriv in uppgifterna du har (ofta räcker det med namn och födelseid). Välj en träff som ser intressant ut, klicka på länken och läs vad som står om personen direkt i originalkyrkoboken.

Besvärliga släktforskningsproblem kan lösas på några minuter!

Hos ArkivDigital hittar du också två andra kraftfulla personregister: *Sveriges befolkning 1950* och *Sveriges befolkning 1960*, som innehåller uppgifter om alla som var skrivna i Sverige dessa år: Namn, födelseid och -ort, yrke, bostadsort (adress och fastighet), civilståndsförändring med mera.

I vårt Allt-i-ett-abonnemang ingår alla tre registren plus alla arkivhandlingar som ArkivDigital tillhandahåller (drygt 60 miljoner bilder). *Sveriges befolkning 1950* ingår också i det enklare basabonnemang.

Läs mer på www.arkivdigital.se

ArkivDigital
Din nyckel till historisk kunskap

ArkivDigital digitaliserar historiskt källmaterial med nyaste teknik och tillhandahåller bilderna via internet åt historiker, släkt- och hembygdskorskare och andra intresserade. Bolaget startade 2005 och har ca 35 anställda och 370 aktieägare.

Mac Family Tree

MACSPALTEN

REDAKTÖR

Helge Olsson har varit redaktör för Macspalten sedan 1999, då den fanns med i Diskulogen för första gången.

Helge är pensionerad tekniker och administratör som under nära två decennier arbetade extra som lärare på ett gymnasium, innan han sysslade med utbildningsfrågor på heltid under några år.

Helge började släktforska 1985. Han började använda Disgen 4.5.4. för Macintosh 1990. När Reunion 6 kom 1999 gick han över till det, men har fortsatt att parallellt använda aktuella versioner av Disgen. Helge blev fadder för Mac och Reunion 2001.

Helge Olsson

helge@dis-syd.se
www.kulturenanderslov.se/helge

I dagens Macspalt är Kjell Forsberg gästsribent.

JAG HAR nu jobbat med Mac Family Tree i 6 år efter att ha testat ett antal program både i Windows och i Mac-miljö och funnit att jag trivs bäst med detta. Programmet finns både för dator och iPad och man kan jobba parallellt i båda miljöerna.

Datorversionen har ett verktyg som kallas underhåll där man kan söka och ersätta text, ändra datumredovisning till det utförande man vill ha, med mera. Filen sparas även i molnet (iCloud). Det är viktigt om man jobbar i båda miljöerna att man väntar och kontrollerar att den senaste versionen finns sparad i molnet.

Jag trivs bäst i iPad-miljön. När jag till exempel hittar något från kyrkböckerna så tar jag en skärmbild som jag klistrar in på aktuell plats i programmet. Senare kan jag gå bakåt och kontrollera var och hur jag hämtat informationen.

Alla platser kan man koppla till kartan, det tycker jag är både användbart och intressant. Att importera och exportera Gedcom-filer är inga problem. Det finns en stor mängd olika versioner av utskrifter. Enkelheten och den logiska uppbyggnaden är vad jag fastnade för.

Jag har nyligen kopplat Mac Family Tree till FamilySearch och fått en mängd ny information. Även här är det enkelt, man kan få fram en jämförelsetabell där man får de egna uppgifterna på en sida och de som finns på nätet på andra sidan. Hittar man något intressant så trycker man på en pil och så importeras informationen automatiskt till den egna filen. I släktträdet kommer det upp en ny symbol på personer som visar om det finns information på FamilySearch.

Programmet kommer ursprungligen från USA varför man inte skiljer på till exempel mormor och farmor. Europaagenten Synium finns i Tyskland och har skapat den svenska versionen.

Läs mer på Syniums hemsida, www.syniumsoftware.com > macfamilytree.

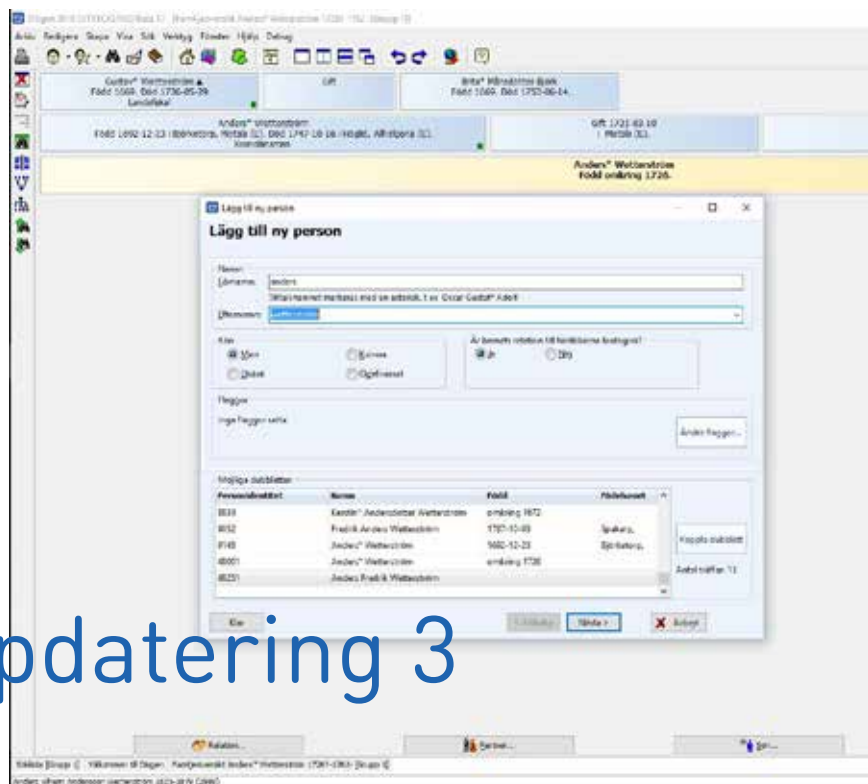
KJELL FORSBERG

Läs om hur man skapar en bok i Mac Family Tree 7.5 i Diskulogen nr 111.

Disgen 2016

Nyheter i uppdatering 3

NÄR DETTA skrivs är det någon dryg vecka kvar tills betatesterna tar fart så det är lite osäkert hur mycket vi hinner ta med i uppdatering 3. Men viktigast på listan är ersättaren för "Kontrollera notiser". I verktygsmenyn finns "Analysera/kontrollera notiser" som syftar till att analysera databasen för att finna brister eller felaktigheter som bör åtgärdas. Således huvudsakligen en ersättare för "Kontrollera notiser" i Disgen 8, med fyra val:

- **Analysera notiser (5 val)**
Hjälper dig hitta personer med notiser som inte är kompletta.
 - **Analysera relationer (9 val)**
Hjälper dig hitta personer med olika typer av relationer.
 - **Kontrollera notiser för åtgärd (3 val)**
Hjälper dig hitta personer med brister som behöver åtgärdas.
 - **Kontrollera notiser för åtgärd eller godkännande (10 val)**
Hjälper dig hitta personer med notiser som kan behöva åtgärdas.
- Sammanlagt finns för tillfället 27 olika analyser tillgängliga och vi har tankar om att införa flera.

Resultaten presenteras i en söklista så det är enkelt att uppdatera data och höja kvaliteten på forskningen. Söklistan har samma utseende som vanligt med tillägg för en kolumn som visar i vilken analys personen påträffats. Påträffas personen i fler än en analys visas texten "Flera fall funna". Högerklick-funktionaliteten är i stort sett samma som i ordinarie sökning.

Vid "Kontrollera notiser för åtgärd/godkännande" kan du högerklicka i söklistan och välja "Acceptera avvikelser för markerade personer". På motsvarande sätt kan du välja att återställa markeringen. Det finns också en knapp som växlar mellan "Visa alla" och "Visa avvikelse" för att du ska kunna visa respektive dölja accepterade avvikelser. I stort sett samma möjligheter som finns för "Sök efter dubletter". De inställningar som kan göras i samband med vissa analyser finns tillgängliga i anslutning till funktionen.

Nu är det också möjligt att ändra notistyp för en notis på samma sätt som i Disgen 8. Det innebär att notisregistrering i relationsöversikten

har bytt layout och numera liknar motsvarande i personöversikten.

Vi hoppas också få klart med en dubblettkontroll i samband med registrering. Du kommer att kunna ställa in om du vill ha med kontrollen i guiden för registrering av personer eller inte. Hur det slutligen blev kan du läsa i handledningen.

Sist men inte minst är en hel del fel åtgärdade. Det finns fler att ta tag i men förhoppningsvis har vi fått med de mest irriterande problemen.

Läs mer

Handledningen kommer att vara uppdaterad när uppdatering 3 släpps och då kan du läsa mer i detalj hur det blev på Dis webbplats, www.dis.se > **Verktyg** > **Disgen – handledning**. Vill du veta vad som åtgärdats i uppdatering 3, titta på www.dis.se > **Artiklar**. ▢

Så skapade jag min släktbok

JAG HAR släktforskat under många år och har i princip forskat "klart" i kyrkböckerna för både min fars och mors gren, liksom för min hustrus föräldragrenar. Jag har lagt ned en mängd timmar på detta mycket roliga och spännande arbete. Det kan dock kännas lite meningslöst ibland, då övrig släkt, barn och barnbarn inte har samma intresse för släktforskningen som jag själv har. Materialet är ibland också lite svårläst med bara namn och datum, utan någon bakgrund och miljö för människorna i forskningen. Man skulle vilja få den gamla släkten mer integrerad i det historiska materialet och vardagshistorien från platser där de levde. Forskningen kan vara svår att överblicka ifall man inte läser den i ett släktforskningsprogram på datorn. Jag har nu registrerat över 17 000 personer som på ett eller annat sätt är släkt med mig.

Tanken på att skriva en traditionell pappersbok kom för flera år sedan. Då skulle mitt forskningsmaterial bli mer tillgängligt och, som det känns för mig, vara mer bestående inför framtiden. Där kommer också en del av alla gamla släktbilder mer till sin rätt – de

passar bra tillsammans med texter där man kan berätta mer om människorna på bilderna.

Platsen

Från början blev jag intresserad av släktforskning främst för att jag haft stort intresse för min fars släktgren redan som liten. Förmodligen på grund av att min far var en duktig berättare och berättade för mig om sitt eget liv på landet för länge sedan. Något som jag minns att han sa var: "*Vi behövde aldrig svälta! På hösten köptes en tunna salt sill, på våren när sillen var slut mosade vi sedan sillspadet med potatis, som det alltid fanns kvar av.*" Det var troligen på grund av min fars uppväxt som vi ibland på söndagarna när jag var liten, skulle äta salt sill. Då var det något som jag inte alls tyckte om, mycket salt och fullt med många små ben. Idag smakar det däremot mycket gott.

Själv är jag född och uppvuxen på Söder i Stockholm och var ett typiskt stadsbarn. Min fars barndomshem i Möklinta och Sala kommun fanns fortfarande kvar i släkten. När jag var omkring sex år, i början av 1950-talet, var jag där för första gången. Senare

blev det några veckor i torpet varje sommar. Det var en upplevelse som jag fortfarande minns. Färden dit utan bil var ett äventyr, med över tre timmars tågresor från Stockholm till den nu nerlagda stationen Rosshyttan. Min pappa hade i förväg beställt en taxi som väntade vid stationen när vi kom dit med tåget. Utan telefon var vi också tvungna att i förväg beställa återfärden, när taxin skulle hämta oss för hemresan. När vi kom fram var vi först tvungna att bunkra mat i handelsboden, som på den tiden låg alldeles utanför stationen. Då fanns det faktiskt två stycken handelsbodar i Rosshyttan vad jag minns. Nu måste man åka till Sala eller Avesta för att handla. Mycket mat gick också att köpa från gårdarna i byn, men inte allt.

I stugan fanns varken vatten eller el, allt var mycket enkelt. Torpstugan som var min fars barndomshem har visat sig vara byggd före 1830. Den var från början planerad som ett soldattorp, den sista indelta soldaten i byn dog i februari 1829. Torpet var sedan uthyrt till min farfars farfar när han gifte sig i december år 1830, torpet stod då på hans hustrus släktmark. Stugan har vi fortfarande kvar. Jag är

Inledning

På våren 1929 då Gottfrid Andersson var 27 år gammal hade han tröttnat på att gå och slita som dräng på gårdarna, samt att ta olika korta jobb hos bönder i närheten av Bår. Samma som fadern Anders Erik hade gjort under hela sitt liv. Därför bestämde sig Gottfrid, efter att han gått i målarlära en tid, att packa sin trunk och ta tåget från Rosshyttan till Stockholm. Detta blev en brytpunkt i släktens historia, lantlivet som vi haft i flera generationer verkade ta slut och vi blev Stockholmare, liksom många andra under samma tid. Fadern Anders Erik blev släktens sista "torpare".

Exempel på ett uppslag och inledningstexten i släktboken.

femte generationen där och den är nu renoverad och används som vårt sommarställe, snart 200 år efter att vår släkt först flyttade in.

Tre gårdar fanns i byn på 1950-talet, alla med omkring 10 kor, en häst, grisar och några höns samt både katter och hundar. Detta var en drömtillvaro för en liten stockholmsgrabb som jag. Jag fick dagligen vara med bonden på gården intill, den sköttes med minimal maskinell hjälp som det då var brukligt. Jag fick bland annat ensam hämta korna i hagen när de skulle mjölkas på kvällen, vara med på höskörden, köra hästen och ibland åka på den breda hästryggen. Byn som ligger en bit ut i skogen har dock minskat i glans nu, inget jordbruk drivs på någon gård, skogen är flera gånger avstyckad till nya skogsägare som sedan avverkar i snabb takt. Endast en familj är nu åretruntboende, övriga fastigheter är sommarbostäder eller står tomma.

Texten till boken

Från början hade jag ibland en tanke om att skriva boken som en roman,

gärna med lite dramatik för att få den mer intressant att läsa. Kanske blanda lite fiktiva men verklighetstroga avsnitt med mina egna fakta. Det visade sig vara mycket svårt att få till en bra och romanliknande historisk text. Jag har inte alls kunskap om hur man bygger upp dramatiken. Det är troligen något man måste lära sig under en längre tid. Jag har dock ett par inslag med i boken som är skrivna på ett lite fiktivt sätt, annars är det mycket faktatexter om släkten.

När man ska skriva om släkten kan det bli hur omfattande som helst. Man kan lätt komma upp i ett antal personer på flera hundra eller kanske flera tusen. Detta blir förstås väldigt tungt och ointressant för läsaren, därför måste man begränsa sig till något speciellt. Som utgångspunkt har jag valt min farfar, nasaren (gårdfarihandlaren) Anders Erik, och hans liv i byn. Honom har jag en hel del uppgifter på, och han har haft ett i mitt tycke spännande och kanske lite annorlunda liv än andra tidstypiska personer. Från honom gick jag sedan både framåt och bakåt i tiden. Den röda

tråden var hela tiden min farfar och den lilla byn i Möklinta. Mot framtiden gick jag ända fram till mig själv och bakåt blev det flera hundra år på enstaka grenar, med vissa kuriositaetsinslag. Det är bra att skriva om personer som man har något mer att berätta om än bara namn och datum, särskilt om man hittar något spektakulärt. Det är också bra att kunna väva in mer historiska händelser för att på det sättet kanske få läsaren att förstå vilken tidsålder personerna levde i.

Ordbehandlaren som jag valde att skriva i var Word, som jag sedan länge känner mig hemma med. I Word går det också bra att på olika sätt lägga in bilder, det är enkelt att förändra sidlayouten, som sidstorlek, teckensnitt, marginaler med mera, samt att spara filen som pdf vilket jag till sist ville göra. Jag började skriva mina texter lite huller om buller, med olika stycken baserade på olika personer i släkten som jag hade uppgifter om.

Jag kände att det var bäst att bara skriva direkt ur hjärtat och samtidigt lägga in olika fakta från forskningen. Jag skrev då en mängd fristående

En nöjd liten stockholmare får följa med på hölasset.

stycken och hoppade lite mellan dem när jag kom på något intressant. Därefter försökte jag strukturera upp texten på ett bra sätt, och ändrade flera gånger tills jag blev nöjd och tyckte att det såg bra ut. Efter att jag fått lite struktur och funnit den "röda tråden" försökte jag hitta bättre formuleringar och rätta grammatik och stavfel, detta gjorde jag flera gånger om. Därefter infogade jag bilderna i texten där jag tyckte att de passade in.

Boken

Nu för tiden går det förvånansvärt smidigt att trycka upp en egen bok i små upplagor och till rimligt pris. Det kommer hela tiden nya företag som erbjuder detta för privatpersoner. Sök på nätet efter "print on demand" så blir det mängder med träffar. Efter att jag lät trycka min bok verkar det som om det kommit många fler tryckerier och priserna har pressats ned mer. Tryckeriet jag slutligen fastnade för var Solentro, de var mycket flexibla och hade ett bra pris. Med print-on-demand-tekniken trycks böckerna digitalt, med hjälp av maskiner som

liknar stora laserskrivare. Momentet med tryckplåtar behövs till exempel inte vilket reducerar kostnaden avsevärt.

Layouten, eller bokens utseende, måste vara bra och lättläst. Jag måste hitta ett bra teckensnitt, ta reda på lämpligt antal tecken per rad och antalet rader per sida men också hur stora marginalerna borde vara, samt storleken på sidorna. Eftersom jag inte kunde något om detta fick jag försöka lära mig så mycket som möjligt. Jag tittade i egna böcker och valde de som jag tyckte såg bra ut och studerade bokstorlek, lättlästa sidor och liknande. Många tryckerier erbjöd färdiga mallar som inte passade mig, men där fanns mycket att lära om hur en snygg och lättläst sida borde se ut.

Jag ville ha full koll på slutresultatet, vad gäller teckensnitt, marginaler, bildplacering och liknande. Därför valde jag att göra en pdf-fil som jag kunde skicka till ett tryckeri. Då ser man hemma på datorn exakt hur slutresultatet blir, med bilderna på rätt plats, sidbrytning på de ställen man själv önskar samt rätt sidnumrering

som också stämmer med innehållsförteckningen. Blir det sedan något fel får man förstås ta hela ansvaret själv, det gäller att kolla noga hur det ser ut.

Det är viktigt att man i hela boken använder samma enhetliga stil, och inte förändrar teckensnitt eller annat. När jag bestämt mig för hur allt skulle se ut ställde jag in det i Word och texten formaterades om, sidbrytningen hamnade på helt andra ställen i texten än tidigare och allt måste återigen arbetas igenom så att bilder och text hamnade på ett snyggt sätt. Det ser inte bra ut om till exempel sidbrytningen hamnar så att kapitlet slutar med endast en rad på en ny tom sida. För att korrigera på ett bra sätt fick jag många gånger formulera om texten samt flytta eller ändra bildstorleken på vissa bilder. Det är bra om sidorna är lite varierande, med olika storlekar på bilderna, samt att de är placerade på olika ställen på sidan. Däremot måste teckensnittet vara enhetliga endast med variationer för rubriker, bildtext med mera. Tecknen får inte vara för små, raderna inte för långa.

En luftig text sida med bilder ser ofta fin och lättläst ut. Ett nytt kapitel bör börja på en ny sida och sidan innan nytt kapitel bör inte ha för få rader, då kanske man måste skriva om lite i texten så att den blir anpassad till sidorna.

Omslaget gjorde jag själv i ett bildprogram och sparade sedan en pdf-fil. Det slutliga formatet på min bok blev 170 x 240 mm, 147 sidor i svartvitt samt ett omslag med mjuka pärmar i färg. Marginalen på sidorna valde jag till 25 mm runt om, 39 rader per sida och cirka 56 tecken per rad (med blanksteg), sidnummer i mitten, nedtill på varje sida. Till teckensnitt valde jag Georgia 12 pt på löpande text och Arial 24 pt fetstil till rubrik, Arial 10 pt till bildtext samt på vissa ställen även kursiv text. Jag har över 100 bilder med i boken. För så gott som alla bilder var man tvungen att ändra storleken så att de skulle passa in på sidorna. Detta går att göra i Word genom att dra i bildens handtag. Troligen blir kvalitén sämre om man ändrar bildstorleken på detta sätt i Word. Det är bättre att ändra till rätt storlek och göra andra korrigeringar i ett bildprogram.

Vill man inte lägga ned lika mycket jobb som jag har gjort med att göra allt själv, går det förstås också mycket bra att använda de färdiga mallar som finns hos många print-on-demand-tryckerier. Då är det ofta bara att skicka upp den färdiga texten och placera ut bilderna enligt deras anvisningar. Då blir allting mycket enklare, man behöver inte tänka på någon lay-

out, marginaler eller teckensnitt med mera. Resultatet blir säkert mycket bra men man blir låst till mallens design. På många ställen kan man också få hjälp att publicera sin bok och få hjälp med försäljning, om man nu har en bok som lämpar sig för detta.

En mycket bra hjälp för att skriva en bra text eller skapa en layout som är både snygg och lättläst är boken *"Svenska skrivregler"* från Språkrådet. Den finns att köpa både som pappersbok och e-bok men även att låna på biblioteket.

Det finns också en lite enklare bok om skrivregler och stavning som heter *"Första hjälpen i svenska"* av Gösta Åberg.

Slutresultatet

Jag beställde först endast 20 exemplar och därefter har jag gjort tilläggsbeställning på ytterligare exemplar, vilket går att göra till ett lägre pris per exemplar men man får då inte ändra något i materialet.

Boken har jag främst skrivit för familjen, barn och barnbarn samt även för framtida släkt. Det har dock visat sig att ett visst intresse har funnits från andra släktforskare och grannar i byn men även från för mig okända personer. Jag har därför även sålt boken till de som vill köpa den. Tryckkostnaden är relativt rimlig så att jag kan sälja boken för 200 kronor utan att själv göra någon förlust. Någon ekonomisk vinst är däremot inte något att räkna med, men det är ju inte heller det som har varit målet. Det jag tycker är viktigast är att få något fysiskt att hålla i,

något som visar och sammanfattar en del av allt släktforskningsarbete jag har lagt ned. Jag är mycket nöjd med slutresultatet; trycket och kvalitén på bilderna blev mycket bra. Tryckeriet har inte heller lagt in någon egen reklamtext i boken som jag har sett att vissa gör. Allt ser exakt ut som det gjorde i mina inskickade pdf-filer. Möjligen kommer jag i framtiden att göra fler liknande böcker, detta är ju bara en liten del av mina släktgrenar även om det är den jag tycker är mest spännande.

De råd jag kan lämna till alla andra släktforskare är att börja skriva. Försök dramatisera lite om släkten, försök sätta dig in i hur de levde sina liv. Jag lyckades inte så bra med detta men texten blir mer spännande att läsa än om man bara skriver fakta. Det kan kännas som ett övermäktigt arbete att börja skriva en hel bok. Men man behöver ju inte tänka på slutresultatet redan när man börjar. Texten går att använda på flera andra sätt om det nu inte skulle bli någon bok. Blir den inte så lång kan man skriva ut själv på en skrivare eller lägga ut på sin hemsida. Men efter en tid kanske man har fått ihop material så att man tycker det kan vara värt att trycka en egen pappersbok om släkten. Allt man skriver och sammanfattar om släkten kan många gånger vara värdefullt. Man känner sig faktiskt väldigt stolt när man kan hålla sin första bok i handen, det är mäktigt. ▣

Källhänvisningar i Disgen 2016

Michael Lundholm delar med sig av ett värdefullt tillägg till handboken Källkritik och källhänvisningar.

DISGEN ÄR ett fantastiskt släktforskningsprogram med stora möjligheter när det gäller att dokumentera källor och skapa källhänvisningar på ett effektivt sätt. Det krävs dock lite handpåläggning från användaren jämfört med hur Disgen ser ut när man först installerat det. Syftet med den här artikeln är att visa hur man kan använda Disgen 2016 för att göra precis detta och samtidigt följa de rekommendationer som ges i min handbok *"Källkritik och källhänvisningar"* som i sommar utkommit som handbok nummer 11 i Släktforskarförbundets handboksserie.

Varför behövs det alls någon "handpåläggning"? Min utgångspunkt här är att en källa är en arkivhandling, men allt som sägs om den kan generaliseras till källor som inte är arkivhandlingar. Kortfattat kan man säga att det vedertagna sättet att konstruera en hänvisning till en arkivhandling är att ange var arkivhandlingen rent geografiskt återfinns (arkivinstitution), i vilket arkiv den finns, hur arkivhandlingen betecknas samt var i arkivhandlingen

den återopade uppgiften återfinns. Det medföljande, tomma, källträdet i Disgen omfattar till exempel nivåerna "Kyrkoarkiv", "Mantalslängder", "Domstolsarkiv". I handledning och kurser har under åren lärts ut att bygga upp nivån "Kyrkoarkiv" efter var dessa församlingar/socknar ligger geografiskt och inte var de arkiv som deras verksamhet resulterat i idag återfinns geografiskt. Detta är dock relativt enkelt att ändra.

Utgångspunkten för mig är hur en källhänvisning lämpligen utformas. Det är en av de saker som jag diskuterar i den tidigare nämnda handboken. En mycket kortfattad sammanfattning av huvudbudskapet ges i följande avsnitt. Därefter kommer ett avsnitt om hur man anpassar källträdet i Disgen efter arkivinstitutioner och arkiv snarare än efter var institutioner (främst församlingar/socknar) som gett upphov till dessa arkiv geografiskt är lokaliserade. Ett tredje avsnitt diskuterar registreringen av personuppgifter och skapandet av så kallade "citater". Jag avslutar artikeln

med några jämförande reflektioner kring andra släktforskarprogram och några kommentarer om några av Disgens tillkortakommanden.

Utforma en källhänvisning

Hur utformar man en källhänvisning? Låt oss titta på ett exempel. Johan Pålsson var mästern i Övre smedjan i Långshyttan i Husby socken 1746–1765. Han avled där 8 januari 1765. Hans dödnöte är mycket intressant då den inleds som följer: *"Jan Pålsson ifrån Långshyttan, född d. 20 octobr. 1718 wid Åmots bruk i Ockelbo församl. Fadren Masmäster Pål Olsson, modren Anna Jansdr."* Därefter följer bland annat en levnadsbeskrivning, beskrivning av giftermål och en uppräknin av hans barn. Informationen om Johan Pålssons födelseort och föräldrar är mycket relevant eftersom Ockelbos kyrkoarkiv till största delen brann upp 1904. Det existerar alltså inga födelseböcker för Ockelbo äldre än 1895.

En fullständig hänvisning till denna uppgift kan se ut så här:

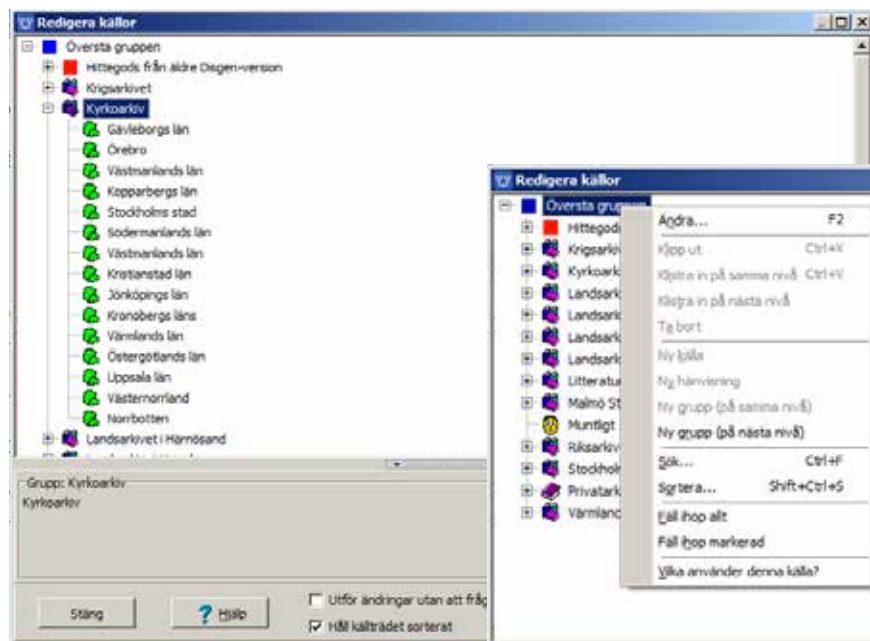

Bild 3. Mappen "Kyrkoarkiv" i mitt källträd, med de nu oanvända läns-mapparna.

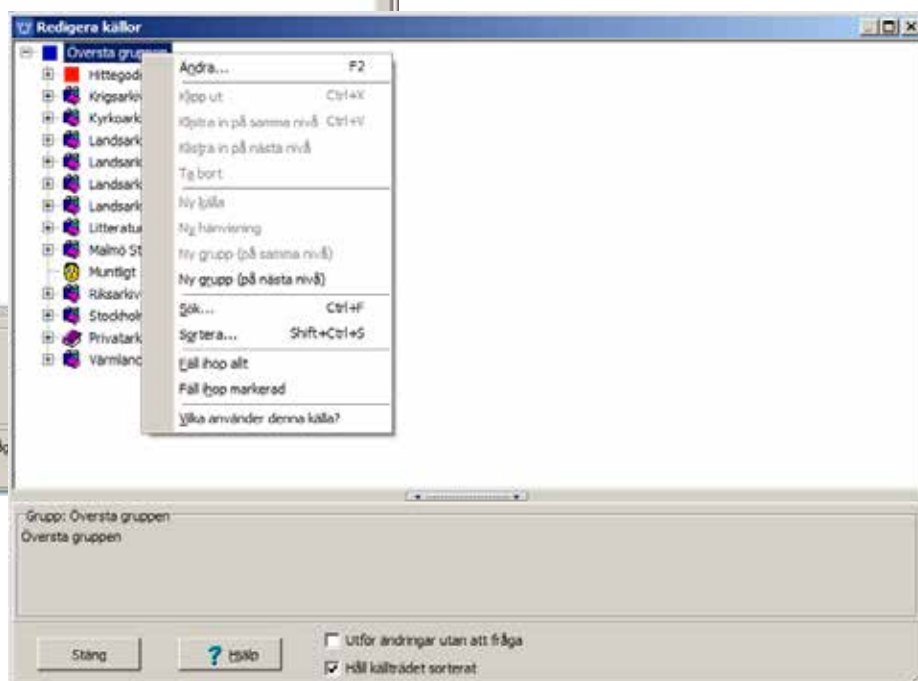

Bild 4. Att skapa ny mapp i källträdet genom att högerklicka på en befintlig mapp.

placerade respektive var arkiv finns. Problemet med länsangivelser för ortnamnen är väl känt (länsgränserna tenderar att ändras över tiden). Problemet med att använda länsangivelser för att strukturera källor är att de inte har något med varandra att göra. I princip är tanken att man strukturerar orter (socknar) efter län, men det man ordnar in i strukturen är alltså inte socknarna utan kyrkoarkiven. Länsstrukturen har dock inget att göra med var dessa arkiv förvaras, det vill säga var deras arkivinstitutioner är lokaliserade.

När man hänvisar till källor bör alltid den överordnade nivån i strukturen för källhänvisningen vara arkivinstitutionen. Några sådana finns dock inte i källträdet när man installerar Disgen utan man får lägga in dem själv, till exempel Riksarkivet, Krigsarkivet och de olika landsarkiven.

Proceduren är enkel. Man högerklickar (i detta fall) på den "Översta gruppen" (se Bild 4), väljer alternativet "Ny grupp (nästa nivå)" och följer instruktionerna. Det är också det jag har gjort och som syns i Bild 2. De olika läns-mapparna är nu tomma och jag använder dem inte.

När man på detta sätt skapar nya mappar i källträdet har man ganska stor frihet att välja symboler för de olika nivåerna. Jag har valt "boksamlingen" som symbol för arkivinstitutioner för att symbolisera att därunder finns flera olika arkiv. Kyrkoarkiven har fått en kyrka som symbol och domstolsarkiven en bok (för att symbolisera en dombok). Vad man väljer är förstås en smaksak.

Vi går vidare ned i källträdet och klickar på plustecknet till höger om "Landsarkivet i Uppsala". Här ser vi i bokstavsordning de olika arkiv som

finns i Landsarkivet i Uppsala och som jag använt i den forskning som finns registrerad i Disgen. Se Bild 5.

Man ser då att jag har valt att använda de namn på arkiven som återfinns i NAD i kombination med NAD-koden. Arkiven benämns alltså (exempelvis) "Frustuna (gamla) kyrkoarkiv (SE/ULA/10283)" snarare än en kortform (exempelvis) "Frustuna". Här ser vi en av fördelarna med Disgens källträd: Man skriver bara in den här långa formen av arkivets namn en gång. Det gör man till exempel genom att högerklicka och göra som beskrivs ovan i avslutning till Bild 4. Vi ska återkomma till hur man gör det under pågående registrering av personuppgifter.

Om vi går ned i listan över arkiv under Landsarkivet i Uppsala hittar vi "Husby kyrkoarkiv, Dalarnas län", det arkiv som rymmer uppgiften om smeden Johan Pålssons död ovan. Vi

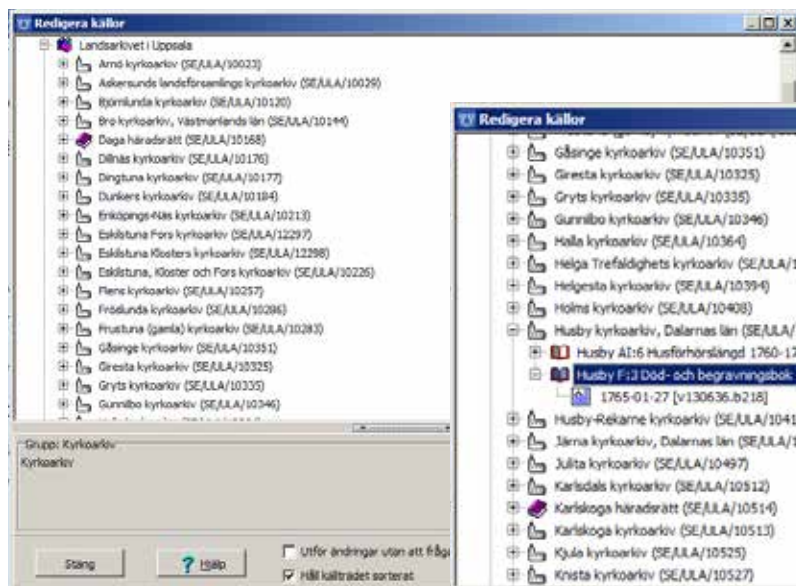

Bild 5. De arkiv jag har använt i Disgen återfinns i Landsarkivet i Uppsala.

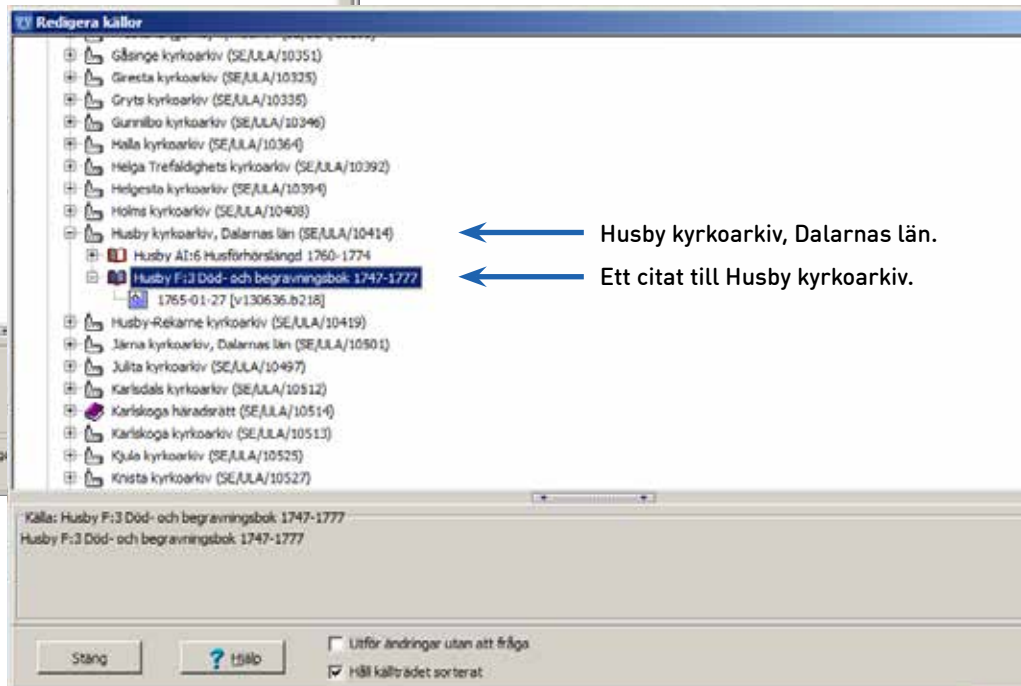

Bild 6 och 7. "Husby kyrkoarkiv, Dalarnas län" i Disgens källträd. Raden nedanför, ett så kallat citat till "Husby kyrkoarkiv, Dalarnas län" i Disgens källträd.

klickar på plustecknet till vänster om arkivnamnet. Resultatet visas i Bild 6.

Den dödbok vi använde i exemplet återfinns här, "Husby F:3 Död och begravningsbok 1747-1777". Det är på samma sätt här, arkivhandlingen kan föras in i källträdet i det läge vi befinner oss nu eller under pågående registrering av personuppgifter. I båda fallen förs informationen bara in en gång. Vi klickar nu på plustecknet till vänster om arkivhandlingens namn. Resultatet visas i Bild 7.

Vad vi då får upp är ett så kallat "citat" (källhänvisning). Det är hänvisningen till den exakta platsen i arkivhandlingen. Eftersom dödboken i det aktuella exemplet var opagerad har datumet för dödsfallet förts in och dessutom identifikationsnumret för bilden i AD Online (ArkivDigital). Normalt sett skapar man citatet under registreringen av personuppgifter.

Registrera och skapa citat

Vi tar fram personöversikten över Johan Pålsson. I Bild 8 ser vi resultatet. I

personnotisen finns bara de uppgifter som den aktuella dödnöten innehöll angående Johans födelse och död införda. Vi kan under "Levnadsbeskrivning" se födelse- och dödsdatum och platser för dessa händelser. För båda händelserna ser vi att dödnöten från Husby är angiven som källa.

Om vi klickar på dödnöten får vi upp ett formulär där vi kan redigera den. Se Bild 9. Längst ned ser vi källan. Bredvid denna ser vi två ikoner, dels en med en lampa (som används för att ange en källa från källträdet) och dels en med två lampor (som används när man vill ange fler än en källa från källträdet). Ikonen med en lampa är "tänd" vilket innebär att den angivna källan finns i källträdet.

Vi klickar på ikonen med en tänd lampa. Resultatet syns i Bild 10. Vi får alltså upp ett fönster med källträdet där citatet (källhänvisningen) till händelsen Johan Pålssons död är markerat. Det beror naturligtvis på att vi sedan tidigare gjort kopplingen mellan händelsen och källan. Här

(precis som när vi redigerar källträdet via "Redigera källor" genom att högerklicka på citatet) kan vi dels välja "Ny hänvisning" eller "Ändra". Om vi väljer "Ny hänvisning" kommer en ny hänvisning att ersätta den befintliga. Om vi väljer "Ändra" kan vi redigera den befintliga hänvisningen.

Vi klickar på ikonen "Ändra". Se Bild 11. Vi får i praktiken upp samma formulär som när man skapar ett nytt citat (hänvisning). Det finns flera olika alternativ:

- **Prefix:** Här kan vi i en plocklista välja text för den typ av paginering som den aktuella källan har; till exempel sid. fol. opag med flera alternativ. Här har vi valt "opag." eftersom volymen är opagerad. Man kan också välja att inte ha något prefix.
- **Hänvisningstext:** Hade sidan, bladet eller uppslaget haft ett nummer hade vi angett det här. Nu har vi istället lämnat det tomt. Om prefixet i plocklistan inte passar oss kan vi här istället skriva den text

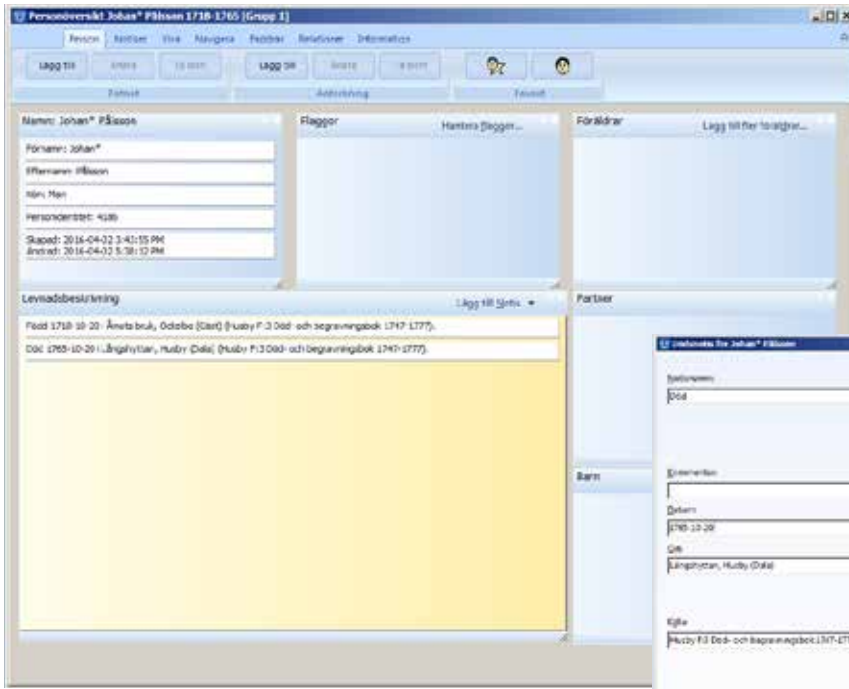

Bild 8. Personöversikt över Johan Pålsson i Disgen 2016.

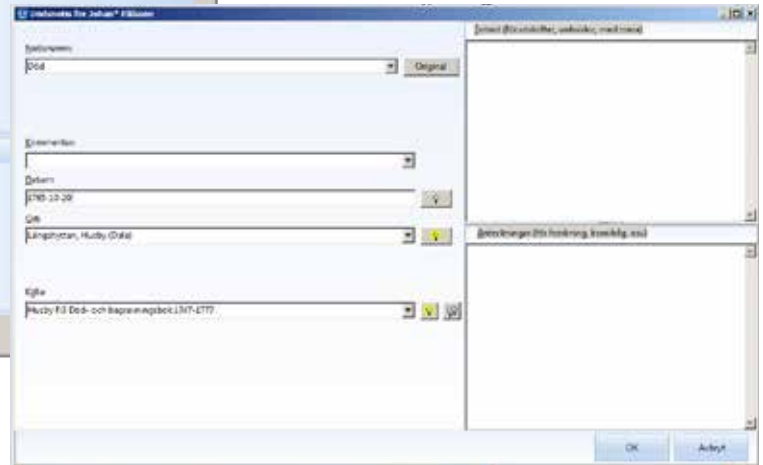

Bild 9. Dödsnotisen för Johan Pålsson i Disgen 2016.

- som är lämplig för oss för att ange var i källan vi ska hitta uppgiften.
- **Datum:** För händelser av typen födda, vigda och döda kan det vara lämpligt att skriva in datum för händelsen. Ikonen med en lampa till höger ger möjlighet att anpassa datumuppgiften på olika sätt.
 - **Kvalitet:** Här kan man ange sin värdering av källan. Från plocklistan finns alternativen "Ingen bedömning", "Primär källa", "Sekundär källa", "Ifrågasatt" och "Ej att lita på".
 - **Koppling:** Här kan man ange den distributör av digitala bilder man eventuellt använt sig av; "ArkivDigital", "Genline" eller "SVAR". Med "Genline" avses alltså "Ancestry" och med "SVAR" de digitala bilderna i NAD (inte mikrokorten). Genom att ange bild-id kan man också underlätta för sig själv när man vill se på bilden igen. Tanken är väl att knappen "Visa" ska starta relevant programvara och visa bilden direkt, men funktionen verkar inte helt stabil.

- **Citat ur källan och Anteckningar:** Fria fält för att skriva in citat och anteckningar.
När man befinner sig i ett läge att föra in eller redigera personuppgifter kan man lägga in nya källor och nya citat. Bild 12 visar vad vi ser om vi (i fönstret som visas i Bild 10) klickar på knappen "Ny källa". I de exempel som jag använt här har jag bara använt mig av fältet "Kort titel". Det innebär att hela textsträngen "Husby F:3 Dödoch begravningsbok 1747-1777" förts in här. De andra fälten lämnar jag normalt sett tomma. Syftet är att undvika onödig dubbling vid utskrift.
I fönstret som visas i Bild 10 markeras ett citat under Husby kyrkoarkiv, Dalarnas län. Ikonerna till höger under rubriken "Ny grupp", "Samma nivå" respektive "Nästa nivå", innebär då att man antingen skapar en ny grupp, till exempel ett nytt kyrkoarkiv, som också tillhör Landsarkivet i Uppsala på samma nivå som Husby eller en ny grupp som ligger under Husby. Man får i båda fallen upp ett

fönster "Egenskaper för grupp". Se Bild 13. Under "Namn" anger man alltså det namn arkivet ska ha i källträdet. I fallet med Husby var det alltså "Husby kyrkoarkiv, Dalarnas län (SE/ULA/10414)". "Gruppmarkören" innebär att man i en plocklista (se Bild 14) väljer vilken ikon arkivet ska märkas med. Har gruppen hamnat på fel plats kan man flytta på den men inte när man går in i källträdet via personnotiser. Det måste istället ske genom att man går in i källträdet via "Redigera källor" i verktygsraden högst upp.

"Pro et con"

Disgen är här ett exempel på hur man kan använda släktforskningsprogram för att dokumentera sina källor. Jag har valt det som exempel eftersom det är väl anpassat för att dokumentationen av källorna är innehållsrik och att informationen kan återvändas och inte behöver upprepas.

Har man väl fört in nivåerna arkivinstitution, arkiv och arkivhandling (källa) så behöver den informationen

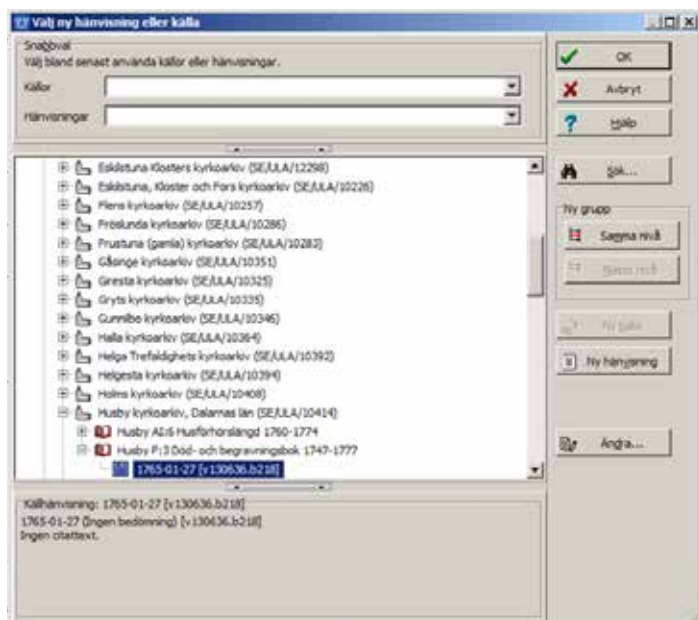

Bild 10. Citatet (källhänvisningen) för källan till dödsnotisen för Johan Pålsson i Disgen 2016.

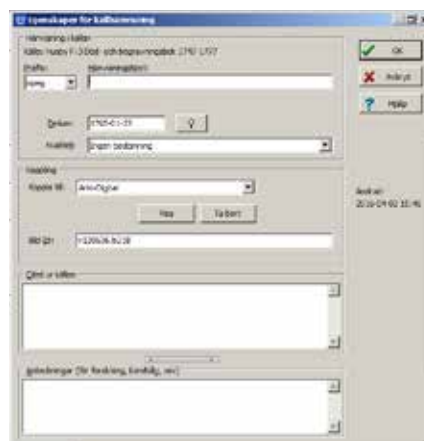

Bild 11. Källhänvisningens egenskaper.

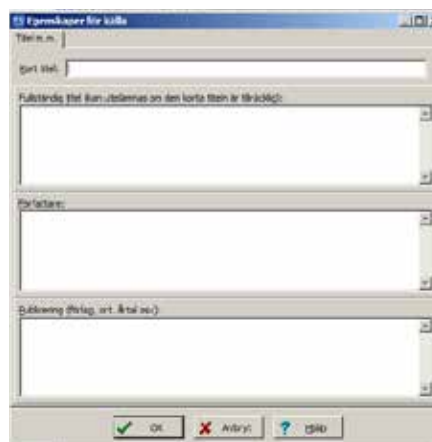

Bild 12. Klicka på "Ny källa" för att skapa en ny arkivhandling.

inte föras in igen när man ska hänvisa till samma arkivhandling för en annan uppgift. Istället handlar det om att föra in nya citat (källhänvisningar) till den redan existerande arkivhandlingen (källan.) På samma sätt kan nya arkiv föras in under en existerande arkivinstitution och nya källor under existerande arkiv. Funktionen med källträd som möjliggör nivåerna arkivinstitution, arkiv, arkivhandling (källa) och hänvisning till plats i källan gör Disgen överlägset andra släktforskningsprogram när det gäller källhantering.

Exempelvis har Holger 8, som också är ett Windows-program, visserligen en källdatabas. Det innebär att på

nivån arkivhandlingar (källor) kan informationen återanvändas. Däremot måste information om arkivinstitution och arkiv föras in varje gång en ny arkivhandling ska läggas in i databasen. Reunion 10 för Mac har en liknande funktion, som också kan ordna källorna efter "källtyp".

Tyvärr kommer inte Disgen 2016 vid installation med en genomtänkt källträdsstruktur. Tidigare versioner av Disgen (till exempel både 8.0 och 8.2) hade i manualerna det som självklart att man själv skulle gruppera källorna först efter typ och sedan geografiskt (precis som orterna). Exempel på undergrupper enligt manualerna var län eller landskap. Själv valde jag mot

bättre vetande att göra indelningen efter län, men landskap hade inte varit mycket bättre. Begreppet kyrkoarkiv är inte överordnat den geografiska indelningen och denna talar inte om var man hittar det fysiska kyrkoarkivet. De källor vi använder är inte fysiskt organiserade på det sättet. De finns i arkivinstitutioner som har många olika slags arkiv som såväl kyrkoarkiv och domstolsarkiv och deras upptagningsområden spänner över såväl län som landskap. Programmets konstruktörer leder genom installationens källträd och manualernas formuleringar den oerfarne släktforskaren in på fel spår. Här finns utrymme för förbättring i nästa version.

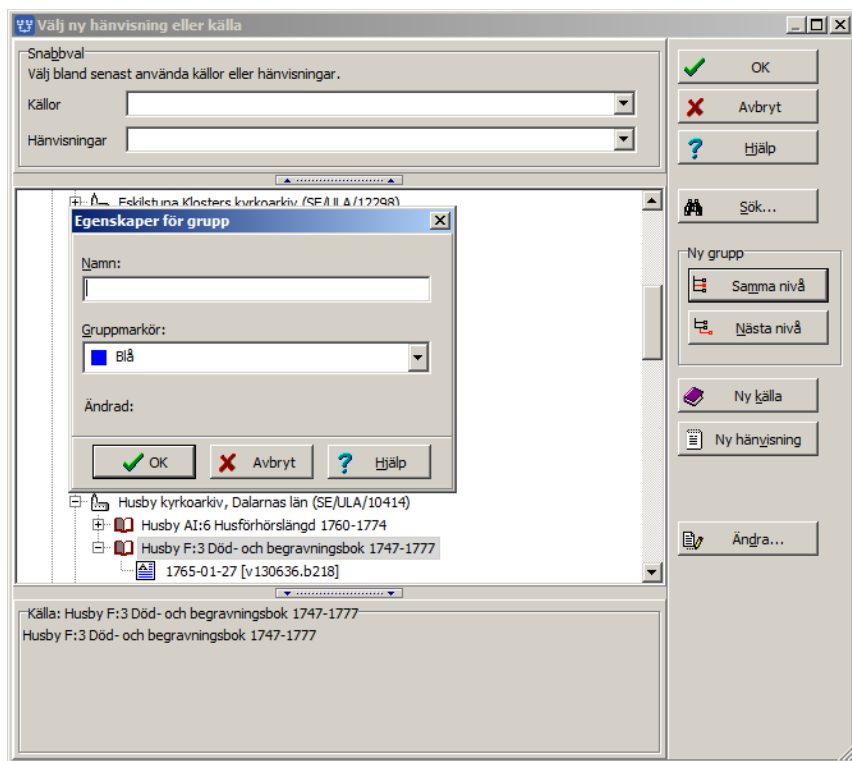

Bild 13. Skapa ny grupp (här nytt kyrkoarkiv) på samma nivå (här under Landsarkivet i Uppsala).

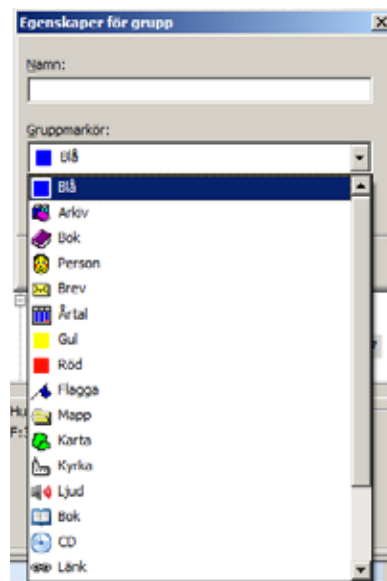

Bild 14. Välj symbol (ikon) för gruppen.

Disgen 2016 innehåller bra utskriftsmöjligheter av källorna utom i ett avseende. Det är när man ska skriva ut en källförteckning. Det är till exempel inte alls möjligt att ta med källorna när man ska skriva ut en ansedel och i en an- eller stamtavla används inte informationen från källträdet effektivt, utan grupp nivåer (de vi kallat arkivinstitution och arkiv) återupprepas för alla källor. Här hade man naturligtvis gärna sett att utskriften följde källträdets struktur och bara redovisade de olika nivåerna en gång. Det är för användare av programmet här svårt att se hur man tänkt. I en framtida utveckling av funktionen skulle jag gärna se en funktion som i vart fall gav den enskilde användaren

daren möjlighet att bättre kunna styra utskriften av källträdets olika delar.

Att läsa vidare

För en mycket utförligare diskussion kring källhänvisningar i släktforskningen se Lundholm (2016). Manualen för Disgen 2016 finns på Dis webbplats, www.dis.se > *Verktyg* > *Disgen - handledning*.

Litteraturförteckning

Lundholm, M., (2016), *Källkritik och källhänvisningar*. Handbok 11, Sveriges släktforskarförbund. ISBN 978-91-88341-02-0. □

Tack! Jag är tacksam för värdefulla synpunkter från redaktören för Diskulogen samt från Anders Eriksson och Eva Dahlberg på en tidigare version av artikeln.

LÄS MER

Den som vill ha en ordentlig och utförlig beskrivning av hur man utformar en källhänvisning, inklusive problem och fallgropar, rekommenderas att läsa handboken "Källkritik och källhänvisningar". Handboken säljs i Dis webbshop, shop.dis.se, för 230 kr plus porto.

Disgen 2016

Registrera en relationshistoria

LÄS MER

Läs mer i Disgens handledning:

- Registrera partner
www.dis.se/reg-partner
- Relationsöversikt
www.dis.se/relationsoversikt

ANDERS OCH Eva blev förälskade redan under gymnasietiden. Efter skolan flyttade de samman. När första barnet var på väg beslöt de att gifta sig. Efter två år var det dags för nästa barn. Men på en konferens föll Anders för Frestelsen, som blev gravid. Eva begärde då skilsmässa och Anders flyttade ihop med Frestelsen. Efter ett tag gifte de sig och fick ett andra barn. Strax där efter dog Frestelsen. Anders började åter träffa Eva och de bestämde sig för att gifta sig igen och i det äktenskapet fick de ännu ett barn.

Hur ska man bäst registrera detta i Disgen? Här bjuder Disgen 2016 på större möjligheter att i relationsöversikten redovisa händelseförloppet. Man bör ha klart för sig att familjeöversikten inte är en kronologisk redovisning utan en redovisning av olika relationer och barnen i dessa.

I Anders personöversikt redovisas förhållandena med två partners och alla hans barn i dessa relationer.

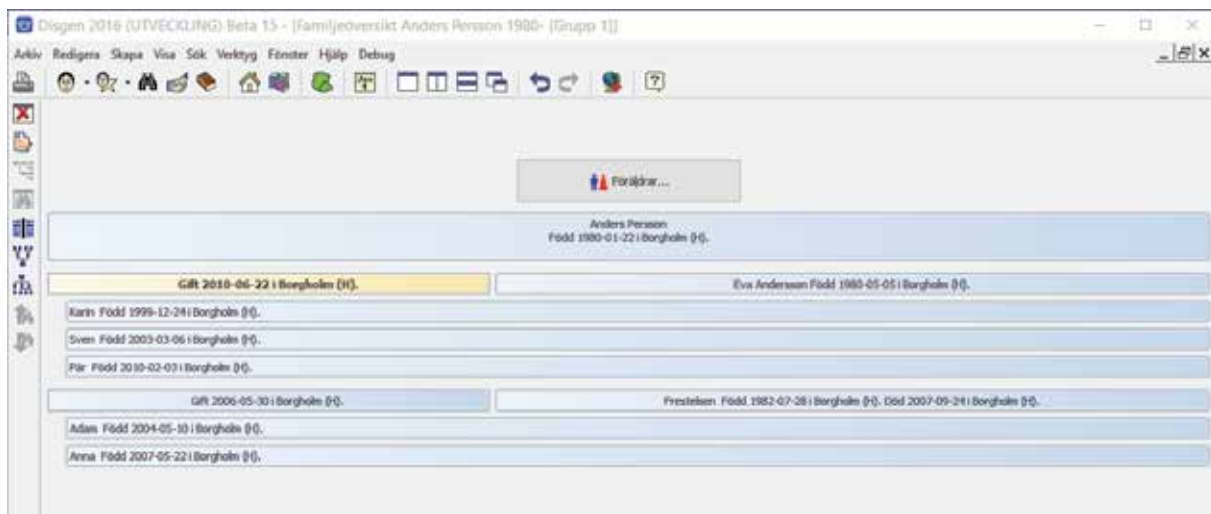
I relationsöversikten för Anders och Eva har vi nu möjlighet att redovisa hur deras relation utvecklats genom åren. Här finns tre paneler som visar partner i relationen och barnen som kommit till i den. I panelen re-

lationshistoria kan man lägga till de notiser som behövs för att beskriva utvecklingen. Notera att jag vid registreringen av första relationen först valde standardrelationen *Gift*, för att sedan i *Giftesnotisen* skriva in *Förälskelse*, som nu kommer att skrivas ut. Vill man gå tillbaka till standard klickar man på knappen *Original*. I Anders relation till Frestelsen kan man på motsvarande sätt redovisa deras historia.

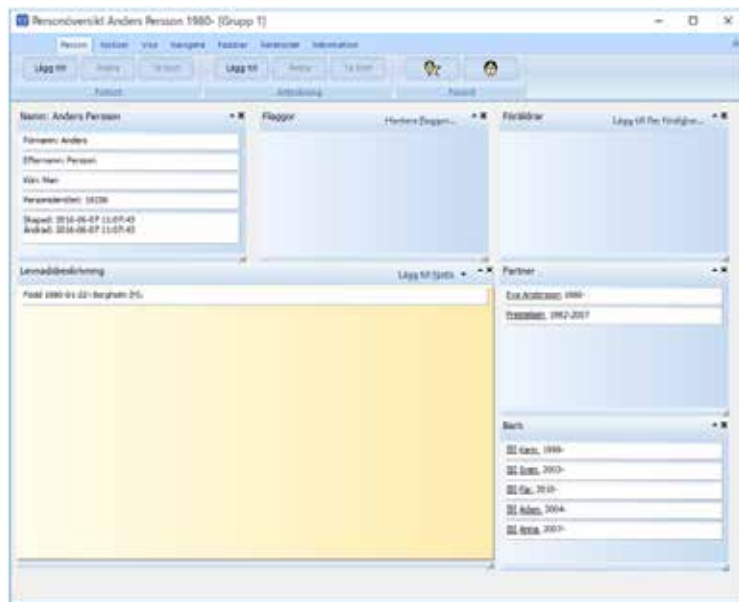
I Anders personöversikt ser vi först de olika relationerna med Eva följt av relationerna med Frestelsen. Barnen redovisas samlade med sina helsyskon i de olika kullarna.

I Disgen 8 fanns inte möjligheten att registrera en relationshistoria, utan man redovisade flera olika förhållanden. Då skapades en relationsöversikt för vart och ett av förhållandena och man såg inte barnen som en syskonskara. Detta fick till följd att barnen som var helsyskon redovisades under olika kullar.

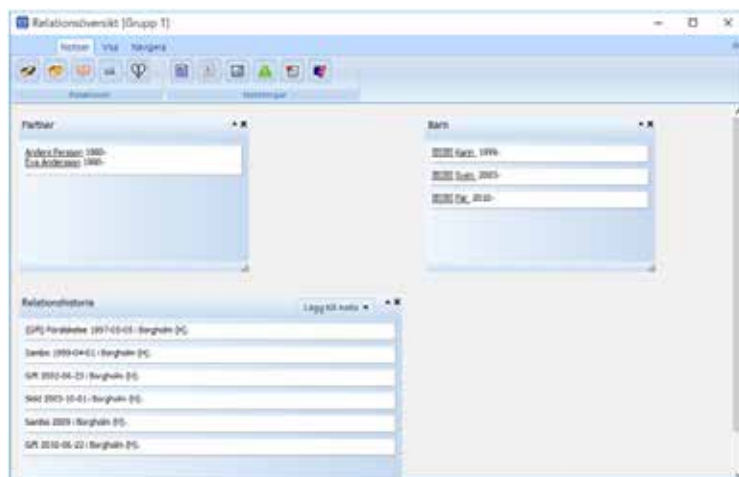
Se alla exempelbilder på Dis hemsida: www.dis.se/reg-relationshistoria. ▣

Familjeöversikten – här redovisas olika relationer och barnen i dessa.

Personöversikten – här redovisas en persons partners och alla barn i dessa relationer.

Relationsöversikten – visar hur ett par relation utvecklats genom åren och barnen som kommit till i den.

DNA-krönika

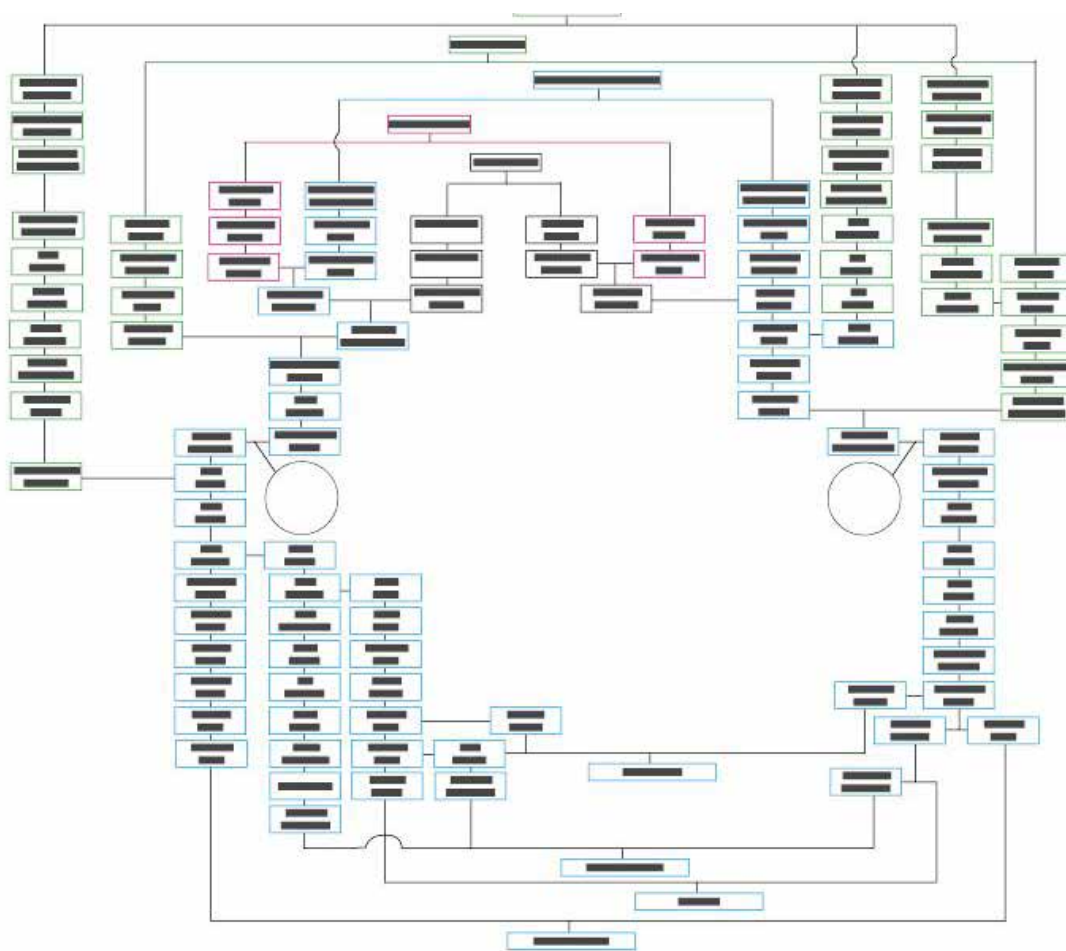
SEDAN FÖRRA numret har jag inte haft så mycket tid att lägga på min DNA-släktforskning, vilket naturligtvis lett till att jag inte kommit fram till så mycket nytt. Men jag har i alla fall fått bevisat att inte bara min mor utan även min far verkligen är min biologiska förälder, genom att en kusin på min fars sida har testat sig. Det är ju den grunden man måste ha för att kunna dra korrekta slutsatser när man forskar vidare med hjälp av DNA.

Det jag främst har lagt tiden på är att studera alla olika sätt jag är släkt med en specifik träff på. Vi är släkt via våra fyra föräldrar då släkterna har bött på ungefär samma orter i både Sverige och Norge. Jag har ritat en översikt på en sida för att åskådliggöra

alla våra släktband. Antal släktband är över tio, och långt ifrån den nära släkting som FTDNA mejlade mig om. Även om det var mycket jobb att pussla ihop alla släktband på en sida ger det en så bra översikt att jag funderar på att göra det för fler DNA-träffar.

När man ska rita upp alla släktskap bör man använda ett program där man enkelt kan flytta runt namnrutorna eftersom det krävs mycket pusslande för att få till en bra översikt. Men det allra viktigaste är att välja ett program som man behärskar och känner sig bekväm med. Jag använder Adobe Indesign, som är flexibelt och välbekant för mig.

Hur gör du för att få en bra översikt över släktbanden till mångmänningar? ▣

Digitaliserat material

Anders Nordström och Mariia Mähler från Riksarkivet visade
explock ur olika digitaliserade arkiv hos Svar.

TVÅ **DATABASER** som är öppna för alla att söka fritt i är Svenskt biografiskt lexikon (SBL) och Svenskt Diplomatariums huvudkartotek (SDHK). SBL är ett personhistoriskt lexikon som började ges ut 1917. Man har hittills publicerat 33 band med 9000 släkt- och personartiklar för efternamn på A–S. I SBL samlas personer som betytt mycket för utvecklingen av det svenska samhället.

I SDHK kan man söka efter svenska medeltidsdokument. Originalspråket i dokumenten är ofta latin eller fornsvenska, men i sökresultatet finns en kort sammanfattning av innehållet på svenska och ibland även någon bild på originaldokumentets sigill.

Du hittar databaserna under <https://sok.riksarkivet.se> > Specialsök.

Riksarkivets material

Riksarkivet har inte bara traditionellt arkivmaterial utan även stora mängder fotografier, ljudband, videoband, filmer, hemsidor och databaser i sina samlingar. Man har till exempel 3,4 miljoner kartor och ritningar.

För att göra arkivhandlingarna tillgängliga för fler digitaliseras efterfrågat material och ibland skapar man då även sökhjälpmedel och index. Enligt instruktioner från regeringen ska tillgång till digitaliserat material finansieras av avgifter. Det innebär att för att få tillgång till merparten av det digitaliserade materialet som finns på Riksarkivets hemsida måste man ha ett abonnemang. Mängden fritt material ökar sakta men säkert.

Riksarkivets digitala databas innehåller fler än 174 miljoner bilder, men bara 154 miljoner bilder kan nås via hemsidan då resten av materialet är sekretessbelagt.

Kartsamlingen

Krigsarkivets kartsamling har rönt stort intresse även internationellt. Det finns nämligen inte bara svenska objekt på kartorna utan även utländska. Det är gratis att titta på kartsamlingen. Ett fortgående digitaliseringsarbete ser till att material publiceras allteftersom.

Du hittar databasen under <https://sok.riksarkivet.se> > Specialsök > Krigsarkivets kartsamlingar.

Sveriges alla jordbruk

Lokalundersökningar jordbruk är en databas som täcker åren 1913–1920 då SCB undersökte alla jordbruk i Sverige. Man åkte runt och dokumenterade olika delar av landet under olika tidsperioder. I den här databasen har man chansen att få reda på lite mer om sina släktingar än bara namn, datum och platser som härrör till dem. På ena sidan av blanketten för varje jordbruk listas vilken typ av boskap som fanns på gården. På baksidan finns information om arealer och vad som odlades på de olika markområdena. Detta material finns för hela Sverige.

Du hittar databasen under <https://sok.riksarkivet.se> > Specialsök > Lokalundersökningar (jordbruk).

Genom arkiven

Anders Nordström från Riksarkivet valde att under Släktforskar dagarna visa olika sökbara arkiv och databaser genom att följa en person genom flera decennier. På följande uppslag har vi valt att följa samma man, men genom ännu fler möjliga källor. ▢

ABONNEMANGSFRIIT

- Karl XII:s skrivböcker
- Krigsarkivets kartsamlingar
- Lösdrivare i Karlstad
- Ockupationsarkivet från Novgorod
- Riksdagstrycket
- Traktater med främmande makter

HITTA DATABASERNA

Leta under <https://sok.riksarkivet.se> > Specialsök.

SE FÖREDRAGET

Se hela Riksarkivets föredrag på URPlay.

Vi följer Jonas Ölund,
född 1846 i Västernorrland,
boende i Bjurholm, Västerbotten,
genom några sökbara arkiv.

FOLKRÄKNINGARNA & BEFOLKNINGEN I SVERIGE 1880–1920 www.arkivdigital.se , sok.riksarkivet.se , www.foark.umu.se		INDEXERADE FÖDELSEUPPGIFTER www.ancestry.com	PASSAGERARLISTOR digitalarkivet.arkivverket.no libertyellisfoundation.org	
1870	Jonas Ölund f. 1846 i Västernorrland		Jonas Ølund, 45 år, till New York 1892 6/8 med Inman. Biljett betald i Trondheim.	
1880	Maria Johanna Forsberg f. 1856 i Bjurholm		Marie Ølund/Marie Glund, 35 år, till New York 1892 8/11 med Thingvalla. Biljett betald i Amerika.	
1890	Trosbekännelse: Baptist			
	Jonas Arvid f. 1876	21 november 1876		
1880	Jonas Arvid f. 1878 i Bjurholm	14 februari 1878	Jonas A Ølund/Glund, 12 år, till New York 1892 8/11 med Thingvalla. Biljett betald i Amerika.	
1880	Johan Verner f. 1879 i Bjurholm	3 oktober 1879	Jonas V Ølund/Glund, 11 år, till New York 1892 8/11 med Thingvalla. Biljett betald i Amerika.	
	August Einar f. 1882	22 april 1882		
1890	August Albert f. 1884 i Bjurholm		August Ølund/Glund, 9 år, till New York 1892 8/11 med Thingvalla. Biljett betald i Amerika.	
	Gustaf Attner f. 1886	8 november 1886		
1890	Karl Gunnar f. 1888 i Bjurholm	11 juli 1888	Carl Ølund/Glund, 4 år, till New York 1892 8/11 med Thingvalla. Biljett betald i Amerika.	
	Ottilia		Otelia Ølund/Glund, 10 månader, till New York 1892 8/11 med Thingvalla. Biljett betald i Amerika.	

Genom en vanlig sökning på internet och Wikipedia får man bland annat veta att Warner Oland spelade in 16 filmer som detektiven Charlie Chan. Warner kallades "Kinesen från Bjurholm".

SVT sände dokumentären "Kinesen från Bjurholm" 2004 och Västerbotensteinsteatern satte upp pjäsen "Warner Oland – Drömmen om citronfjärilen" 2015.

CENSUS 1900 www.familysearch.org, www.ancestry.com	CENSUS 1930 www.familysearch.org, www.ancestry.com	GRAVAR www.findagrave.com
John Olund, f. 1846, boende i New Britain, Hartford, Connecticut år 1900.		
Mary J, f. 1856, boende i New Britain, Hartford, Connecticut år 1900.		
	Warner Oland, f. 1877, skådespelare, boende i Glendale, Los Angeles, California.	Warner Oland 3/10 1879–6/8 1938
	Edith G Oland, f. 1881, boende i Glendale, Los Angeles, California.	Edith Gardener Shearn Oland, 1879–1968
August A Olund, f. 1884, boende i New Britain, Hartford, Connecticut år 1900.		
Carl G, f. 1888, boende i New Britain, Hartford, Connecticut år 1900.		

Sveriges största personregister finns hos ArkivDigital

ArkivDigital har nyligen lanserat två kraftfulla personregister: *Befolkningen i Sverige 1880–1920* och *Sveriges befolkning 1960*. Vill du använda dem tecknar du ett Allt-i-ett-abonnemang, som ger dig tillgång till allt material som finns i ArkivDigital inklusive de nya registren.

Av Håkan Skogsjö

Befolkningen i Sverige 1880–1920 är ett digitalt personregister till Sveriges samtliga husförhörslängder och församlingsböcker för tiden omkring 1880 till 1920. Det betyder att i princip alla som bodde i Sverige under dessa fyrtio år finns med. Med andra ord: Ett fantastiskt hjälpmedel för att lösa gåtorna i släktträdet!

Vart tog egentligen den försvunne brodern vägen? Han som finns i en husförhörslängd på 1860-talet, men sedan är spårlöst borta. Säkert flyttade han någonstans. Men vart?

Befolkningen i Sverige 1880–1920 är det självklara stället att börja söka. Skriv in uppgifterna du har (ofta räcker det med namn och födelse-tid) och få upp en lista på sökträffar. Välj en träff som ser intressant

ut och du får fler uppgifter. Fortfarande intressant? Klicka på länken och sidan i originalkyrkoboken där personen finns med visas.

Besvärliga släktforskningsproblem kan bli lösta på några minuter!

Med sina drygt 46 miljoner poster är *Befolkningen i Sverige 1880–1920* Sveriges i särklass största personregister.

De uppgifter som är registrerade i husförhörslängderna/församlingsböckerna är: personernas fullständiga namn, födelse-tid och -ort, bostadsort samt familjerelationer.

Sveriges befolkning 1960

Kanske har du redan haft användning av *Sveriges befolkning 1950*,

som finns i ArkivDigital sedan en tid tillbaka (om du använder nya programvaran). Nu har också *Sveriges befolkning 1960* lanserats, ett likadant register men som redovisar befolkningen ett decennium senare.

Det bygger på 1961 års mantalslängd, upprättad i slutet av 1960, och omfattar alla som då bodde i Sverige.

Registret innehåller uppgifter om fullständigt namn och bostadsadress med fastighetsbeteckning samt födelse-tid och -ort, yrke och civilstånd. Personerna är också grupperade i hushåll, dock utan att det uttryckligen framgår hur de var släkt med varandra. Men om en man och en kvinna på samma adress har samma vigsel-datum, för-

1. Skriv in den du söker

2. Klicka "Sök"

3. Läs i träfflistan

4. Välj önskad träff, klicka på länken som visas och läs direkt i originalkyrkoboken om personen

Befolkningen i Sverige 1880–1920 innehåller över 46 miljoner poster, vilket gör det till Sveriges i särklass största personregister.

står man att det rör sig om ett gift par.

Vidare redovisas tidigare mantalsskrivningsorter och kvinnors namn som ogifta. En länk finns vanligtvis också till födelseboken i den församling där personens födelsenotis återfinns.

Sveriges befolkning 1960 är också ett stort register, dock inte tillnärmelsevis lika imponerande som *Befolkningen i Sverige 1880–1920*. *Sveriges befolkning 1960* innehåller »bara» 7,5 miljoner poster, medan *Sveriges befolkning 1950* har 7 miljoner poster.

Det betyder att de register som ArkivDigital har lanserat under våren 2016 tillsammans omfattar ungefär 61 miljoner poster.

Enkelt att rätta

ArkivDigital har ambitionen att hela tiden förbättra registrens kvalitet. Därför kan du enkelt skicka in rättelser.

Du ändrar bara felaktigheten i ett formulär och klickar på knappen »Skicka in». Så fort ArkivDigitals kundtjänst har kontrollerat rättelsen, syns den korrigerade uppgiften i registret.

Det kommer mer

De tre register ArkivDigital hittills gjort tillgängliga är bara början. Mer kommer att dyka upp under hösten och vintern, exempelvis är ett riksomfattande bouppteckningsregister på väg att utarbetas.

Snart kommer också nya typer av källmaterial. ArkivDigital

digitaliserar för närvarande runt en kvarts miljon porträttbilder på svenskar.

Kanske har du eller din förening tagit fram något register eller har något annat intressant material som ni vill få publicerat i ArkivDigital? Skriv några rader till register@arkivdigital.se, så tittar vi gemensamt på hur vi kan gå vidare.

Allt-i-ett-abonnemang

De nya registren ingår i ArkivDigitals Allt-i-ett-abonnemang, som ger dig tillgång till allt som finns hos ArkivDigital, alla arkivhandlingar och alla register.

I vårt enklare basabonnemang ingår *Sveriges befolkning 1950*.

Bägge abonnemangen kräver nya programvaran ArkivDigital 2.0.

Avlidna Dis-medlemmar

I förra Diskulogen blev medlem 51973, Mikael Stedt i Strömsund, felaktigt noterad som avliden. Mikael lever och mår bra. Vi ber om ursäkt för vårt misstag!

393	Karl-Erik Lerbro, Kinna	11944	Olof Davidsson, Alingsås	31483	Lars Kristersson, Eskilstuna
702	Sten Östlund, Leksand	12933	Lars-Åke Bengtsson, Åseda	31623	Stig Olsson, Jonstorp
1793	Sune Ekberg, Svedala	16537	Harry Ludvigsson, Mölndal	31661	Svante Ross, Södertälje
5758	Solveig Burström, Boden	19355	Henry Carlsson, Alingsås	33497	Bengt Lundgren, Helsingborg
6841	Brita Andersson, Tomelilla	19390	Elisabeth Gustavsson, Västervik	35920	Nils Herlitz, Vikingstad
7000	Jan Granbom, Smedjebacken	21542	Arne Beckerman, Skara	39563	Gertrud Persson, Lund
7055	Thomas Carlsson, Varberg	21555	Bo Lundqvist, Katrineholm	41131	John Landin, Sollentuna
7338	Göte Liss, Ludvika	23708	Paul Lindberg, Vendelsö	43079	Elisabeth Lindén Brandt, Vansbro
7547	Birgit Pettersson, Norrköping	24524	Haldo Kjellsson, Nol	44778	Roland Boström, Sävsjö
7603	Stig Ahl, Mjölby	27879	Inger Nilsson, Säffle	45820	Rolf Jansson, Kumla
7728	Jan Wahlén, Vallentuna	27898	Fredrik Bjurström, Ängelholm	50558	Britta Holmberg, Linköping
8128	Christer Tronje, Norrköping	28162	Harry Rosendahl, Ålem	51337	Gunnar Palmerud, Härryda
10896	Göte Gustavsson, Örebro	29899	Lennart Berggren, Spånga		

Insändare

Skicka din insändare till diskulogen@dis.se.
Diskulogen förbehåller sig rätten att koncentrera insändare.

Efterlysning

DET FINNS vissa personer som man inte kan glömma. 12-åriga Margta Andersdotter Blom är en sådan person. Jag har gått bet på att finna hennes öde och hoppas att med tidningens hjälp kunna hitta engagerade människor som kan hjälpa mig.

Margta Andersdotter Blom föddes 1856 i Åbrotorpen, Ockelbo (X), och endast 12 år gammal emigrerade hon 1868-06-04. Men vart tog hon vägen? Vad hände med flickan?

Kanske kom hon till Amerika. Kanske ville ödet något annat. Tror inte det går att tänka sig hennes och föräldrarnas oro och sorg över att tvingas skiljas åt. Därför kan jag inte släppa henne.

Hoppas detta kan vara ett sätt att finna en lösning på problemet.

Tony Eklöv
tony@eklov.eu

Följande uppgifter om Margta har jag hittat:

Husförhör: Ockelbo AAI:1 (1860-1860) sid 44b

Emigreringen: Ockelbo EmiReg:1 (1864-1894) Bild 70 / sid 9

Uppgifter om Margtas far, Anders Andersson Blom:

Ovansjö C:6 (1823-1845) Bild 100 / sid 185 nr.37. Anders födelse

Ovansjö AI:13b (1831-1835) sid 274 Finnäs

Ovansjö C:6 (1823-1845) sid 185 nr.37 Anders födelse

Ovansjö AI:14b (1836-1840) sid 311 Finnäs

Ovansjö AI:15b (1841-1845) sid 328 Finnäs

Ockelbo AAI:1 (1860-1860) sid 44b Ivantjärn

Ockelbo CC:1 (1860-1869) Bild 104 Nr.22 födelse Kajsa

Ockelbo AAI:2 (1870-1870) Bild 84 Ivantjärn

Ockelbo AAI:3b (1880-1880) Bild 94 Åbron

Ockelbo AAI:4b (1890-1890) Bild 120 Åbrotorpen

Ockelbo AI:1b (1891-1895) sid 1846 Åbrotorpen

Ockelbo AAI:1a (1900-1900) Bild 300 Åbrotorpen

Ockelbo AI:1a (1896-1908) Bild 770 Åbrotorpen

Ockelbo F:1 (1895-1914) Bild 1130 / sid 109. Anders död

Medlemsbutiken

DISGEN 2016

Nytt program 750 kr
Uppgradering 300 kr

Vill man köpa en uppgradering för 300 kr krävs oavbrutet medlemskap sedan förra köpet av Disgen. Saknas oavbrutet medlemskap måste man betala 750 kr för att uppgradera sig. Specialpris 150 kr om du köpt Disgen 8.2 under perioden 1 april 2015 till 30 juni 2015. Du får Disgen 2016 gratis om du köpte Disgen 8.2 efter 1 juli 2015.

Äldre nr av Diskulogen

- 1 mån av tillgång 30 kr/nr.

Medlemmar kan beställa från Dis via den nya webbshoppen på shop.dis.se. Vid frågor ring Dis kansli på telefon 013-149043. Porto tillkommer på här angivna priser.

SLÄKTFORSKARFÖRBUNDETS HANDBÖCKER

1. Emigrantforskning (Anna-Lena Hultman & Ted Rosvall) 220 kr
2. Fader okänd (Elisabeth Reuterswärd) 220 kr
3. Släktforska med kartor (K-I Ångström & Björn Johansson) 220 kr
4. Soldatforska! (Lars Ericson Wolke) 230 kr
5. Smedforska! (Ulf Berggren) 220 kr
6. Vägen till dina rötter (Ewa Nilsson) 215 kr
7. Anor från landsvägen (Bo Lindwall) 225 kr
8. Mantalsforska (Magnus Bäckmark) 230 kr
9. Släktforska med DNA (Peter Sjölund) 220 kr
10. Domstolsforska (Claes Westling) 215 kr
11. Källkritik och källhänvisningar (Michael Lundholm) 230 kr
12. Samiska rötter 220 kr

NY UTGÅVA!

NYHET!
NYHET!

ANDRA BÖCKER

- Släktforskarens lilla faktabok
Pris: 60 kr
- Släktforskning – vägen till din egen historia (Elisabeth Thorsell)
Pris: 220 kr

KARTOR OCH DATABASER

	kr/st
• Begravda i Sverige, version 2 (dvd)	500 kr
• Häradsekonomisk karta Sverige (dvd)	250 kr
• Rotemannen 2 (dvd)	380 kr
• Svenska ortnamn (dvd)	200 kr
• Sveriges befolkning 1880, 1890, 1900, 1970, 1980 eller 1990 (dvd)	500 kr
• Sveriges befolkning 1910 (dvd)	530 kr
• Sveriges dödbok 1901–2013 (dvd/usb)	
- dvd	495 kr
- usb	545 kr
• Sveriges historiska stadskartor (dvd/usb)	
- dvd	250 kr
- usb	300 kr

KARTOR TILL DISGEN

- Generalstabskarta syd (dvd)
- Generalstabskarta nord (dvd)
- Häradsekonomiska kartan Östergötland (dvd)
- Häradsekonomiska kartan Västmanland (dvd)
- Häradsekonomiska kartan Örebro län och södra Dalarna (dvd)
- Häradsekonomiska kartan Värmland, norra delen (dvd)
- Häradsekonomiska kartan Värmland, södra delen (dvd)
- Häradsekonomiska kartan Stockholms län (dvd/usb)
- Häradsekonomiska kartan Uppsala län (usb)
- Häradsekonomiska kartan Södermanlands län (dvd/usb)
- Häradsekonomiska kartan Hallands län (usb)
- Häradsekonomiska kartan Malmöhus län (usb)
- Häradsekonomiska kartan Kristianstad län (usb)
- Häradsekonomiska kartan Norrbottens län (usb)
- Sockenkartan Västernorrlands län (usb)

NYHET!
NYHET!

Pris: 250 kr per dvd-skiva. 300 kr per usb.

Funktionärer

Faddrarna har talat om på vilket sätt de vill bli kontaktade. Den kontaktinformation som inte står inom parentes bör användas i första hand. Om det står dag eller kv efter ett telefonnummer vill faddern helst bli uppringd dagtid resp. kvällstid. Faddrarna är listade i postnummerordning.

Sedan förra ordinarie numret har fyra faddrar slutat: Kent Lundvall, Uddevalla (efter 19 år), Joacim Söderström, Sundsvall (efter 13 år), samt efter kortare tid även Sven Göthe, Torsåker och Daniel von Schantz, Falun. Tack för era insatser! Ny Disgen-fadder är Staffan Knös, Ronneby.

Dis faddrar är en grupp erfarna medlemmar som på ideell basis åtagit sig att dela med sig av sina erfarenheter till andra medlemmar, via telefon och e-post. Det finns inga garantier för att dina problem blir lösta genom att du kontaktar en fadder, eller att du slipper datorrelaterade olyckor. Genom att kontakta en fadder har du förbundit dig

- att ha tagit en säkerhetskopiering innan samtalet (e-posten)
- att följa fadderns råd på egen risk
- att ha samtyckt till att faddern inte kan göras ansvarig på något sätt för eventuella fel, misstag, dataförluster eller annan skada.

Disgen/pc Sverige

		Fadderlista i postnummerordning	
Stig Geber	Uttran	08-53030734	stig.geber@telia.com
Hans Peter Stülten	Nynäshamn	0707-828491	h-p.stuelten@outlook.com
Håkan René	Vällingby	08-57974560dag	hakan.rene@gmail.com
Carl-Göran Backgård	Åkersberga	076-3170127	cg@milstolpen.org
Per-Göran Olsson	Sollentuna	070-5116317	pghome75@live.se
Torgny Larsson	Malmö		t.larsson@tele2.se
Carl Strandberg	Malmö	040-232373	carl.strandberg@comhem.se
Bengt Kjöllnerström	Lund	(070-2703944)	bengt@kj2.se
Anders Larsson	Svedala	070-7470759	anders@dis-syd.se
Lena Ringbrant Ekelund	Klippan	0435-711060	l.re@telia.com
Benny Olsson	Kristianstad	044-331103	olsonbenny@hotmail.com
Arne Sörlöv	Tving	0721-505333	arne@sorlov.com
Staffan Knös	Ronneby	0705-951338	1338-sek@telia.com
Bo Lundgren	Kallinge	0457-24413	bo@delmedia.se
Christina Claeson	Göteborg	031-159538kv	ch_claesoni@hotmail.com
Anderz Hellgren	Göteborg	0733-295425	hellgrea@gmail.com
Tomas G H Johansson	Svenljunga	0325-13631kv	tomasgh@live.se
Hans Nyman	Sjömarken	033-254075	hansnyman@telia.com
Leif Berglund	Huskvarna	036-130797	leifbhva@gmail.com
Margareta Edqvist	Nässjö	0380-10629	margareta.edqvist@telia.com
Tommy Nilson	Eksjö	070-3031732	tommy@betoni.se
Börje Jönsson	Eksjö	070-8631217	borje.jn@gmail.com
Tor-Leif Björklund	Norrköping	0768-130387	torleif.bjorklund@telia.com
Torsten Ståhl	Norrköping	011-148066	totta.stahl@gmail.com
Elisabeth Molin	Hemse	0705-116292	elisabeth@imolin.se
Stig Svensson	Flen	0157-70138	runeby@telia.com
Bengt Hammarström	Karlskoga	0586-36587	b.hammarstrom@telia.com
Jan Wallin	Örebro	(019-183830)	jan.wallin.orebro@telia.com
Claes Embäck	Gävle	026-192500	cou@tele2.se
Olle Olsson	Gävle	026-101376	olle.olsson@gavlenet.se
Staffan Bodén	Forsa	070-5369583	hampus3249@gmail.com
Tony Rödin	Bollnäs	(0703-506304)	tony.rodin@gmail.com
Bodil Orremo	Frösön	070-5281816	bodil.orremo@gmail.com
Arne Bixo	Fränsta		arne.bixo.dis@telia.com
Örjan Öberg	Härnösand	0611-22188	orjan@bakskuru.se
Peter Johansson	Örnsköldsvik	0660-375567	peter.johansson-oer@telia.com
Lennart Näslund	Örnsköldsvik	076-8480114	lennart@hsn.nu
Tommy Jacobsson	Umeå	090-32493	tommy.umea@gmail.com
Laila Larsson	Ersmark	0910-720041	laila.tuva@outlook.com
Stefan Wennberg	Seskarö	0922-61315	stefan.wennberg@telia.com

Disgen/pc Finland

Max Forsén	Nämnäs	+358-405857158kv	mforsen@tawi.fi
Henrik Mangs	Vasa	+358-500268361kv	henrik.mangs@netikka.fi

Disgen/pc Norge

Knut Egil Hamre	Halden	+47-69176169	keh-dis@online.no
Alf Christophersen	Songe	+47-37164209	alf.christophersen@medisin.uio.no

Disgen/Linux

Thomas Björk	Höör	0413-23458		tb@bytecode.se
Roy Johansson	Götene	0511-58020	0709-706170	roykleval@gotinet.com
Peter Landgren	Brunskog	0570-53021		peter.talken@telia.com

Mac

Kerstin Bjernevik	Kista	08-7511630		kerstin.bjernevik@bredband.net
Helge Olsson	Anderslöv	0410-20002	0708-583988	unahans@telia.com
Kerstin Olsson	Eslöv	0413-15697		kerstin@dissyd.se
Rickard Samuelsson	Lindesberg	070-2871322		musicminder@gmail.com
Sven Olby	Västerås	021-20494		sven.olby@telia.com
Gunilla Hermander	Hudiksvall	0650-94188		macnilla@telia.com
Kerstin Farm	Matfors	070-1770111		kerstin@farm.se
Ulrica Landmark	Skellefteå	070-6655460		ulrica.landmark@gmail.com

Min Släkt/pc

Elinor Elmborg	Södertälje	08-55013205		jagelli@hotmail.se
Lotta Sörensen	Sölvesborg	0760-141262		lotta.1957@gmail.com
Kjell Croné	Göteborg	031-159538kv		kjell.crone@home.se
Annelie Lindgren Kedehag	Bollebygd	0739-778388		petared@gmail.com
Bo Svartholm	Frösön	063-44286		bo.svartholm@gmail.com

Holger/pc

Sven Olof Åkerlund	Huddinge	(070-5112847)		sven.olof.akerlund@gmail.com
Kenneth Mörk	Sala	0224-77572	073-5428471	tenchen@spray.se

Karthantering

Lena Ringbrant Ekelund	Klippan	0435-711060		l.re@telia.com
Tor-Leif Björklund	Norrköping	0768-130387		torleif.bjorklund@telia.com

Disbyt-ombud (Sverige)

Bernth Lindfors	Njurunda	060-31524		bernth.lindfors@telia.com
Carl-Olof Sahlin	Täby	08-7563314		carl-olof.sahlin@telia.com
Charlotte Börjesson	Västra Frölunda	031-478093		charlotte.borjesson@telia.com
Christer Thörn	Perstorp		0709-967687	christer@thoern.com
Donald Freij	Värnamo		0702-780885	donald@freij.se
Gunnar Bergstedt	Stockholm	08-250966	0707-716906	sm0ald@comhem.se
Hans Vappula	Landvetter	031-945132		hans.vappula@gmail.com
Håkan Johansson	Västerås	021-22274	070-2224857	hakan.johansson.021@telia.com
Håkan Asmundsson	Linköping	013-154126		hakan@asmundsson.nu
Jerker Thorell	Uppsala	018-693620		jerker.thorell@telia.com
Kerstin Malm	Örebro	073-0429721		kegubi60@gmail.com
Rolf Eriksson	Vikingstad	013-81283	0723-628263	rolferiksson@brevet.se

Disbyt-ombud (Sverige & Finland)

Gunnar Bergstedt	Stockholm	08-250966	0707-716906	sm0ald@comhem.se
------------------	-----------	-----------	-------------	------------------

Dis Arkiv

c/o Bo Kleve, Solhaga 7, 582 46 Linköping		013-104 204		dis_arkiv@dis.se
---	--	-------------	--	------------------

Ordförande

Daniel Berglund,

Hängestensvägen 38, 421 67 V. Frölunda,
031-443 143, 0705-244088
daniel.zz.berglund@gmail.com

Vice ordförande

Eva Dahlberg,

Brunnsgatan 28, 553 17 Jönköping,
036-169 857,
evad.forening@gmail.com

Sekreterare

Elisabeth Leek

Norra Notåsa,
573 73 Sunhultsbrunn, 0140-212 25,
elisabeth.leek@telia.com

Ekonomiansvarig

Tommy Nilson,

Backgatan 5, 575 35 Eksjö,
070-3031732,
tommy@betoni.se

Övriga ledamöter

Mats O Jansson

Månadsvägen 22 lgh 1201,
177 42 Järfälla, 08-58084137,
maja@cntw.com

Josefine Nilson

Brunstorpssvägen 26 A,
561 36 Huskvarna, 036-145450,
josefine-nilson@swipnet.se

Gunilla Kärrdahl

Kristianstadsvägen 6, 280 60 Broby
044-46715, 0705-221957
gunilla@karrdahl.se

Bo Kleve

Solhaga 7, 582 46 Linköping,
013-104 204,
bok+dis@klev.se

Karl-Ingvar Ångström

Hemmansvägen 87,
871 53 Härnösand, 0611-203 41,
karl-ingvar.angstrom@telia.com

Claes Embäck

Yxbergsvägen 7, 804 25 Gävle
026-192500, 0735-808972
CoU@tele2.se

Christina Claeson

Odinsgatan 20 B, 411 03 Göteborg
031-159538
ch_claes@comhem.se

Valberedning

Sammankallande: Jan Wallin,
valberedning2016@dis.se

Regionföreningarna

NORD

c/o Linder, Burliden 7,
937 92 Burträsk,
070-2294804
ordf_nord@dis.se
Hemsida: www.dis-nord.se
Ordf: Anna Linder

Tack till alla som besökte oss i vår monter på Släktforskardagarna i Umeå! Vi är mycket nöjda med Dis-Nords deltagande under mässan. Vi pratade med cirka 200 personer och fick flera nya medlemmar.

MITT

c/o Lilliesköld, Johannedalsv 150,
863 37 Sundsvall,
060-155 030, ordf_mitt@dis.se
Hemsida: www.dis-mitt.se
Ordf: Rolf Lusth

Dis-Mitt startade den 15 november 1992 och har nu ca tusen medlemmar från i huvudsak Gävleborgs, Västernorrlands och Jämtlands län.

BERGSLAGEN

c/o Strömberg, Patentgatan 15 lgh 1103,
722 26 Västerås, 070-210 19 15
elsmarie.stromberg@dis-berglagen.se
Hemsida: www.dis-berglagen.se
Ordf: vakant

Dis-Bergslagen startades i november 1995 under namnet Dis-Aros och har Västmanland, Närke, Värmland, Södermanland, Uppland och Dalarna som sitt upptagningsområde. Vi är ca 1 600 medlemmar.

Under hösten kommer vi att ha tema-träffar på olika orter i vårt område, bland annat i Örebro den 23 november om hur man kan göra släktböcker samt i Västerås den 29 september då Peter Sjölund berättar om DNA i släktforskningen och den 20 november då Niklas Hertzman berättar om vad man kan hitta i nya Arkiv Digital. Mer information om detta samt om medlemsmöten och annat kan man hitta på vår hemsida.

ELSMARIE STRÖMBERG

ÖST

Anderstorpsvägen 16,
171 54 Solna,
ordf_ost@dis.se
Hemsida: www.dis-ost.se
Vice ordf: Gunnar Bergstedt

Släktforskardagarna är avslarade och i stort sett lagda till historien. Det återstår lite reseräkningar och dylikt. Dis-Öst skulle inför SFD2016 forska på folk som arbetade på Inlandsbanan, dock inte de som byggde den det vill säga rallarna. Till en början var det en stor del av banan vi skulle forska på, men av olika anledningar krympte tiden i rasande fart och till slut koncentrerades forskningen på Häggenås församling och den del av banan som gick genom församlingen. Vi kunde konstatera att startsträckan blev för lång, så nu, i början av september har vi startat projekt SFD2017 inför Släktforskardagarna i Halmstad. Vad projektet handlar om, får ni se när ni besöker oss i Halmstad.

Att Disgen 2016 är släppt torde vara allom bekant och planeringen för olika kurser är i full gång på olika nivåer. Vi har

Färdigt för i år. Tack Umeå, nu åker vi hem till Dis-Östs region.

Inggrid Mild

tagit fram ett eget grundkurskompendium, eftersom upplägget i de två andra inte passade det sätt som vi arbetar inom Dis-Öst. I början av september ska vi köra en testkurs med det nya kompendiet mot ett antal frivilliga funktionärer. Vi får hoppas att det inte blir alltför många ändringar, eftersom den första "riktiga" kursen kommer bara någon vecka efter testet.

Höstens verksamheter har nu startat, och liknar väl i stort sett de från i våras. Vi kommer att få besök av Genneys utvecklare, Micael Frank, som ska rita och berätta om sin skapelse. Kartor, domstolsforskning, Bishop Hill och statare är ämnen som kommer att avhandlas på våra populära onsdagskvällar i Huvudsta. Har du dina vägar förbi Huvudsta på onsdagskvällarna är du välkommen in. Vi har ingen förhandsanmälan till dessa övningar. Kom dock i tid så slipper du ståplats, vissa kvällar är det bara ståplats som gäller. Vi har planer att via till exempel Skype visa föredraget i vår angränsande lektionssal för att kunna bereda fler sittplatser. Kaffe till självkostnadspris finns att köpa. Vad som avhandlas på onsdagskvällarna framgår på vår hemsida (dis-ost.se). Hela höstens program är utlagt.

När det gäller höstens kursprogram, så har vi en del gamla bekanta och några nya kurser. Bland de lite äldre har vi Windows grundkurs, den har visserligen redan avklarats när ni får tidningen. Disgen grundkurs, nu pratar vi om Disgen 2016, har vi två stycken. Det blir de första "riktiga" kurserna med vårt nya kompendium, som jag nämnde ovan. Källhantering i Disgen 2016 finns också att tillgå, liksom grafiska stamtavlor. För de som behöver lite uppfräschning av DG-kunskaperna finns en kurs som enbart är en teorikurs.

Dis står ju för datorhjälp i släktforskningen, och det innebär att vi erbjuder kurser i andra program än vårt eget Disgen 2016, nämligen Gramps. Till det finns en orthanteringskurs på två dagar.

Vi har mycket annat smått och gott på vår palett, men för mer information om de aktiviteterna hänvisar jag till vår hemsida.

FILBYTER

c/o Föreningshuset
Fontänen, Västra vägen 32
582 28 Linköping,
070-282 4255, ordf_filbyter@dis.se
Hemsida: www.dis-filbyter.se
Ordf: Torbjörn Wahlström

Dis-Filbyter startades den 30 november 2006 med verksamhetsområdet Östergötland och södra Södermanland. Vi har idag drygt 1 200 medlemmar.

KURSSTARTER

Linköping:

- Grundläggande forskningsmetodik, den 1/11 med Anders Molander.
 - Fader okänd, den 2/11 med Harald Nilsson.
 - Tolkning av gamla texter, forts.kurs 1, den 7/11 med T. Imselius/T. Wahlström.
 - Disbyt/Dispos, finn och byt släktuppgifter, den 8/11 med Rolf Eriksson.
 - Disgen 2016, fortsättningskurs, den 12/11 med Bertil Lindqvist.
 - Grundläggande forskningsmetodik, den 15/11 med Bertil Lindqvist.
 - Grundläggande forskningsmetodik, den 30/11 med Rolf Eriksson.
 - Mantalslängder i släktforskning, den 22/11 med Barbro Ranius.
 - Hantering av bilder och fotografier, den 22/11 med Harald Nilsson.
 - Prova på släktforskning, den 29/11 med Lisbeth Engdahl.
 - Grundläggande forskningsmetodik, den 14/12 med Birgit Eriksson.
- Mjölby:
- Soldatforskning, introduktion, den 2/11 med Bo Kjellander.
 - Min släkt, den 15/11 med Ingemar Magnusson.

VÄST

c/o Amberntsson, Smaragdsgatan 25,
421 49 Västra Frölunda
ordf_vast@dis.se
Hemsida: www.dis-vast.o.se
Ordf: Ylva Amberntsson

Dis-Väst är en regionförening i västra Sverige vars medlemmar är intresserade av såväl släktforskning som datorer. Föreningen har en omtyckt mötesverksamhet med föredrag och demonstrationer av program med mera. Vi har två vårmöten och två höstmöten varje år varav det första vårmötet också är vårt årsmöte. Dessa möten har vi på olika platser i västra Sverige.

Dis-Väst har tillgång till en lokal på Gamla Torget 43 i Mölndal.

SMÅLAND

c/o Nilson, Backgatan 5,
575 35 Eksjö
ordf_smaland@dis.se
Hemsida: www.dis-smaland.se
Ordf: Tommy Nilson

Dis-Smålands verksamhetsområde är Jönköpings, Kronobergs och Kalmar län och Öland. Dis-Småland bildades 1997 och antalet medlemmar är drygt 1 000.

Vi har valt att inte skaffa oss någon egen lokal. Syftet med detta är att skapa en större rörlighet i vår verksamhet som vi aktivt sprider ut över hela verksamhetsområdet. Någon lokal släktforskarförening är ofta vår samarbetspartner på olika platser.

SYD

Porfyrvägen 20,
224 78 Lund,
ordf_syd@dis.se
Hemsida: www.dis-syd.se
Ordf: Jan Nilsson

Dis Syds höstmöte arrangeras söndagen den 9 oktober kl. 10-13. Denna gång håller vi till i Senioren på Tingshusgatan 2 i Hässleholm. Senioren ligger på bekvämt promenadavstånd från järnvägsstationen i Hässleholm. Från stationen tar ni till vänster på Järnväggsgatan och därefter vänder ni första gatan till höger som är Tingshusgatan.

Föredraget på årets höstmöte kommer att handla om att Mantalsforska. Föredragshållaren heter Magnus Bäckmark, en erkänd auktoritet inom släktforskning. Han har bland annat författat boken Mantalsforska, nummer 8 i Släktforskarförbundets handbokserie.

Magnus Bäckmark är född 1974, fil.kand. och bosatt i Österåker. Han har publicerat flera handledningar och böcker om DNA i släktforskning, bland annat "Genvägar – Praktisk handledning till DNA-jämförelse i släktforskning". Han är sedan 1998 vapentecknare inom egna firman Gröna stubben. Verksamheten är på heltid och delas mellan heraldik och släktutredningar. Sedan år 2000 är han redaktör för Svenska Släktkalendern.

Efter föredraget serveras kaffe, te och smörgås. Under höstmötet är det möjligt att träffa Dis Syds styrelse, faddrar och Disbyt-ombud som i vanlig ordning ställer upp med råd och dåd. Ni kan ställa frågor till dem om Dis produkter som Disgen, Disbyt, Dispos och Dis Arkiv men även om andra släktforskningsprogram.

Vi har fått en ny fadder i Dis Syd. Det är Staffan Knös från Ronneby. Staffan är sedan flera år ledamot av Dis Syds styrelse och avgick i år som ledamot i Dis efter fyra år.

MATS J LARSSON

Avsändare:
Föreningen Dis,
Gamla Linköping, 582 46 Linköping

POSTTIDNING

B

Lär dig mer om Disgen –
läs det digitala temanumret som
finns att ladda ner från Dis webbplats.

www.dis.se/diskulogen-tema-Disgen2016

- Flaggor
- Kartor
- Ortsträdet
- Släktskap

Vi gör din släktforskning enklare.